

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 700 H. Z dostawą
w miejscu lub przesyłką pocztową 800 H.
Za granicą 1000 H.
REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Lwów, ul.
Szkoła 4. Telef. Red. 15. — Telef. Admin. 291.

GAZETA

CENA POJEDY-
CZEGO NUMERU **30 Mk.**
Wychodzi codziennie o godzinie
6-tej rano.

PORANNA

Nr. 6398

Lwów, czwartek 1 czerwca 1922.

Rok XIII

Czy Niemcy zapłacą? Głosowanie nad monopolem tytoniowym.

Nagły wniosek P. P. S. w sprawie autonomii dla „Galicyi Wschod.”

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 30. maja.

Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu p. Daszyński uzasadniał wniosek nagły P. P. S. w sprawie autonomii dla Galicyi wschodniej. W uzasadnieniu tego wniosku p. Daszyński podkreślił, że konieczną jest rzeczą utworzyć w Małopolsce wschodniej sejm krajowy i zarząd krajowy, odpowiedzialny przed tym sejmem. Przeciwno nagłości przemawiał p. Zamorski, który podkreślił, że nie wolno tej sprawy załatwiać poza obrębem innych spraw polskich, zwłaszcza w chwili obecnej, która jest niestosowną, by prawa Polski do Galicyi wschodniej uczynić wątpliwymi. W głosowaniu nagłość wniosku odrzucono, wniosek zaś odesłano do komisji konstytucyjnej.

ŻOŁNIERZE SOWIECCY STRZELAJĄ DO KOMISARZY BOLSZEWICKICH.

Lwów, 31 maja.

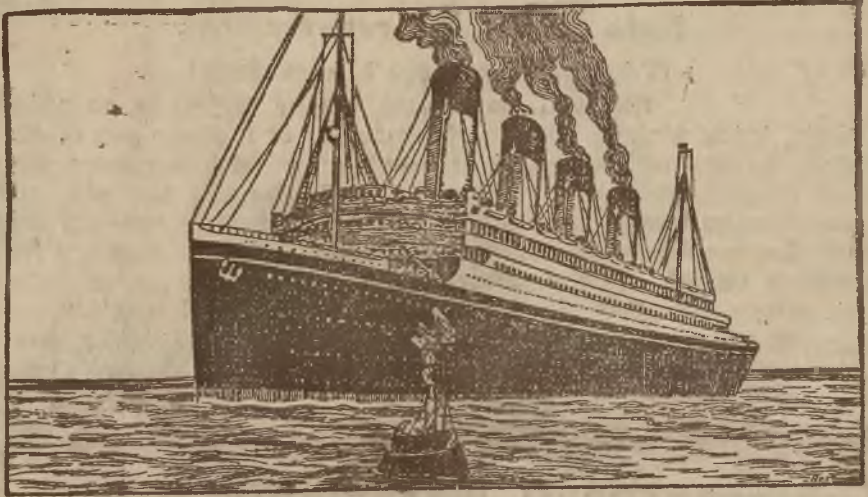
(AW.) Korespondent nasz z pogranicza nad Zbruczem donosi o całym szeregu wypadków wystąpienia żołnierzy sowieckich przeciwko swym komisarzom wojskowym. I tak w czasie ćwiczeń w strzelaniu ostrymi nabojami w Krzemieńczugu i Odessie na tzw. Kuligowem polu zastrzeleno kilka wypadków zastrzelenia komisarzy sowieckich przez żołnierzy. Również jedna dywizja sowiecka, stacyonowana w Balcie, zbuntowawszy się wymordowała kilku komisarzy politycznych, pochodzenia nierosyjskiego. W związku z tymi zajściami wielu wybitnych komunistów opuszcza wojska stacyonowane na Ukrainie, wyjeżdżając w głąb Rosyi. Objawy owego fermentu antykomunistycznego w armii wpłynęły również na to, że zapowiedziane na koniec maja r. b. manewry — o czym donieśliśmy — odłożono na czas późniejszy.

OBIEG BANKNOTÓW POWIEKSZYŁ SIĘ O 549 MILIONÓW.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 31 maja.

(m) Z kół ministerstwa skarbu informują, że od 10 do 21 maja obieg banknotów powiększył się zaledwie o 549 milionów, gdy w tym czasie udzielona pożyczka dla przemysłu, handlu i rolnictwa wynosi 2,519 milionów.

„Olympic“ 46.439 ton.

Uwaga Emigranci!

Rozpoczęcie Emigracji do Ameryki

Towarzystwo „WHITE STAR LINE”
okrętowe

we Lwowie, ul. Gródecka 36

podaje do wiadomości osób interesowanych, że emigracja do Ameryki rozpoczyna się z dniem **1. go czerwca** b. r. — Konsulat Amerykański w Warszawie w oznaczonym terminie rozpoczyna udzielenie wiz na prawo wjazdu obywatelom polskim i rosyjskim na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Również Starostwa rozpoczną wydawanie paszportów zagranicznych i prolongowanie poprzednio wydanych paszportów zagranicznych.

BIURO NASZE „WHITE STAR LINE” we Lwowie, Gródecka 36.

otrzymało szereg najnowszych instrukcyj, dotyczących emigracji do Ameryki i rozpoczęło sprzedaż kart okrętowych, a temsamem osoby interesowane mogą zgłaszać się do naszego biura dla zasięgnięcia i formacyj, których udzielamy chętnie i bezpłatnie, oraz dla kupna kart okrętowych na przejazd okrętami naszego Towarzystwa Okrętowego, które posiada największe na świecie i zbudowane według ostatnich ulepszeń technicznych, jako to:

„OLYMPIC” — 46.439 ton. „MAJESTIC” — 55.000 ton. „HOMERIC” — 33.526 ton i wiele innych wielkich okrętów.

Przejazd okrętami naszego Towarzystwa Okrętowego trwa tylko 5 dni.

4106

„WHITE STAR LINE” Lwów, Gródecka 36.

Gazeta Bankowa

przystępuje z okazji drugich „Targów Wschodnich” w porozumieniu z Zarządem tychże Targów do wydawnictwa dwóch wielkich numerów targowych, które rozejdą się po wszystkich centralach europejskich. — Ogłoszenia we wszystkich językach przyjmuje Administracja „GAZETY BANKOWEJ” we Lwowie, ul. Zimorowicza 1. 5. Telefon 581.

Czy Niemcy zapłaca?

Paryż, 30. maja.

(PAT). Specjalny kuryer, przywozący niemiecką odpowiedź na notę komisji reparacyjnej z dnia 31. marca 1922, przybył wczoraj do Paryża.

Bordeaux, 30. maja.

(PAT). „Petis Parisien” stwierdza, że odpowiedź niemiecka, przesłana komisji odszkodowań jest na ogół zadowolająca, przyznaje bowiem komisji prawo zasięgania informacji o stanie finansowym rzeszy, przyjmuje obowiązek Niemiec unikania powiększania długu płynnego rzeszy, a nadto przewiduje opracowanie w najbliższym czasie programu, oraz ustaw mających zapobiedz odływowi kapitałów niemieckich za granicę.

Bordeaux, 30. maja.

(PAT). Szereg dzienników stwierdza, że odpowiedź niemiecka jest zadowolająca. Jednakże opinia rozmaitych członków komisji odszkodowań odmienną jest w zapatrywaniach na odpowiedź niemiecką. Zdaniem niektórych członków komisji tekst odpowiedzi niemieckiej jest dwuznaczny, wobec czego decyzja komisji miałaby być odroczone aż do otrzymania dodatkich wyjaśnień.

Leafield, 30. maja.

(PAT). Prasa angielska podkreśla z zadowoleniem, że zajęte obecnie przez Niemcy racjonalne stanowisko w sprawie odszkodowań wpłynęło dodatnio na polepszenie kursu marki niemieckiej, która w przeciągu jednego dnia podniosła się o 60 punktów

Nota do komisji reparacyjnej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Berlin, 31. maja.

Niemiecka nota, która wczoraj popołudniu została przedłożona komisji reparacyjnej, brzmi w najważniejszych ustępach następująco: Rząd niemiecki jest zdecydowany według możliwości zapobiedz wzrostowi długów; jest jednak przekonany, że przy obecnych stosunkach finansowych, gdyby Niemcy nie otrzymały wystarczającej pomocy w formie pożyczek zagranicznych; przypuszczają jednakże, że ta pomoc będzie wkrótce dana do dyspozycji, a wtedy zajmie się rząd niemiecki sprawą powyższą, na podstawie następujących zasad: 1) ażeby stan długów z 31. marca uważany był za jednorazową sumę najwyższą, 2) ażeby 30. czerwca 1922 albo ostatniego dnia jednego z następnych miesięcy przekroczoną została najwyższa suma długów. Przedstawione zostaną kroki, by zapewnić, że nadwyżki zostaną w ciągu 3 najbliższych miesięcy zwrócone. Nota zajmuje się następnie żądaniem sprawy kontroli finansowej i ustawami, których celem jest, by zapobiedz ucieczce kapitałów z Niemiec.

Konferencya u Naczelnika Państwa.

Referat o rezultatach konferencji geneueńskiej.

Warszawa, 30. maja.

(PAT). Wczoraj odbyła się w Belwederze u Naczelnika Państwa narada, w której wzięli udział premier Ponikowski, minister spraw zagranicz-

nych Skirmunt i minister robót publicznych Narutowicz.

Ministrowie Skirmunt i Narutowicz przedstawili Naczelnikowi Państwa przebieg i rezultaty konferencji geneueńskiej.

Plan objęcia Górnego Śląska.

Katowice, 31. maja.

(Telef.) Plan objęcia Górnego Śląska jest już zupełnie przygotowany. Przejęcie kolei nastąpić ma 5. i 6. czerwca, urzędów pocztowych 8. i 9. czerwca. Inne urzędy administracyjne zostaną przejęte 10. czerwca, policja

zaś 15. czerwca. Najprawdopodobniej opuszczą G. Śląsk naprzód wojska francuskie, następnie włoskie i angielskie. Wojsko Polskie wkroczy pod dowództwem generała Szeptyckiego. Katowice zostaną zajęte 10. czerwca, Rybnik 19. czerwca.

Niemcy przygotowali niespodzianki na G. Śląsku.

Szykany i prześladowania Polaków.

Katowice, 30. maja.

(AW.) Szykany i prześladowania Polaków rozpoczęte w Gliwicach przybrały ogromne rozmiary i rozszerzyły się na cały szereg miejscowości Górnego Śląska. Władze niemieckie usuwają Polaków ze stanowisk systematycznie i według z góry obmyślanego planu. Tłumy Niemców chodzą po ulicach, napastując spotkanych Polaków, obijają i kaleczą ich w nieludzki sposób. Wskutek napadów niemieckich w Pyskowicach, Łabędach i Gliwicach, oraz miejscowościach okolicznych znajduje się mnóstwo rannych Polaków, ofiar bestyalstwa niemieckiego. Niemieckie czynniki miarodajne nie uczyniły nic aby zapobiedz prześlado-

waniu robotników polskich w Gliwicach, a nawet wprost tolerowały zbrodnicze wystąpienia Niemców. Natomiast władze koalicyjne wyłoniły komisję złożoną z Francuza, Włocha i Anglika jako sędziów, oraz Polaka i Niemca jako ławników, celem zbadania i ukarania sprawców zaburzeń antypolskich w Gliwicach. Spodziewać się należy surowego osądzenia władz administracyjnych niemieckich, które umyślną biernością przyczyniły się do powiększenia liczby rannych Polaków. Charakterystyczny jest fakt, że wystąpienia antypolskie były z góry zorganizowane i przygotowane i rozpoczęły się w chwili, kiedy Polacy zaczęli zajmować urzędy kolejowe. W poniedziałek przyby-

ła mianowicie do Katowic z Polski pierwsza partya urzędników polskich, którzy mają objąć stanowiska na kolejach górnośląskich.

Katowice, 30. maja.

(AW.) Do Katowic przybyło kilka pociągów z wypędzonymi robotnikami i urzędnikami kolejowymi z niemieckiej części Górnego Śląska. Pierwszym pociągiem przyjechało kilkadziesiąt osób rannych. Wzburzenie wśród ludności polskiej w Katowicach jest olbrzymie. Pomimo heroicznych wysiłków jednostek nie zdołano powstrzymać tłumów od wystąpienia przeciw kilku tu Niemcom, których pobito. Kolejarze polscy żądają wypędzenia urzędników niemieckich, jako represyi za wypędzenie kolejarzy polskich z niemieckiej części z Górnego Śląska. Wzburzenie wśród mas robotniczych wzrasta coraz bardziej.

OPINIA MIN. SEYDY.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 31. maja.

(m) Wiceminister Zygmunt Seyda, pełnomocnik rządu w sprawie układów o objęcie Śląska oświadczył dziennikarzom, że wiadomość o trudnościach w sprawie Górnego Śląska nie są ściśle. Państwo polskie uzyska suwerenność nad całym obszarem górno-śląskim już w chwili notyfikacji decyzji co do granic. Jutro odbędzie się posiedzenie komisji międzysojuszniczej celem zbadania tekstu pod względem redakcyjnym i należy oczekiwać, że to posiedzenie będzie ostatnie.

Parlament niemiecki jutro ma konwenyę Górnego Śląska ratyfikować. Najdalej w tydzień potem komisya aliancka ma notyfikować urzędowo granice. Dzień tej notyfikacji będzie zarazem dniem ruchów ewakuacyjnych.

LIKwidACJA URZĘDU NAFTOWEGO W LWOWIE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 31. maja.

(m) Z dniem 1 sierpnia zostanie ostatecznie zlikwidowany państwowy Urząd naftowy we Lwowie. Wszystkim urzędnikom wypowiedziano posadę na 3 miesiące. Niektóre agendy państw. urz. naft. przechodzą do dyrekcji skarbowej we Lwowie, niektóre zaś do wydziału naftowego, podległego bezpośrednio ministrowi przemysłu i handlu.

NOWE PRZEPISY OPŁAT STEMPLOWYCH.

Warszawa, 30. maja.

(PAT) Biuro prasowe ministerstwa skarbu komunikuje, że dnia 26. czerwca b. r. wejdą w życie nowe przepisy opłat stemplowych od podań, pełnomocnictw oraz od dokumentów przewozowych, ogłoszone na mocy ustawy z dnia 7. kwietnia 1922 w Nr. 38 Dz. U. Rz. P. na str. 596—599.

Między innymi świadectwa, wydawane przez władze państwowe i urzędy administracyjne podlegać będą od dnia 26. czerwca b. r. na mocy nowych postanowień, ogłoszonych w Nr. 38 Dz. U. zasadniczo opłacie w wysokości 200 Mk. za pierwszy arkusz, a 50 Mk. za każdy arkusz następny. Nowe przepisy ustanawiają nadto szereg opłat wyższych.

Grafologiczna ocena charakteru min. Skirmunta.

Znany, poważny grafolog i powieściopisarz niemiecki Robert Sandek ogłosił w prasie niemieckiej kilka szkiców portretowych najwybitniejszych uczestników konferencji genueńskiej, opartych na ich rękopisach.

Sandek szkicuje między innymi portret ministra Skirmunta. Podkreśla on przede wszystkim, że osobistość Skirmunta z pewnością nie jest przeciętną i zuzasadnieniem domaga się dla siebie szacunku.

Pismo Skirmunta ma stwierdzać dążność do

okazywania na zewnątrz wrodzonego mu altruizmu, ma ujawniać świeżą zdolność i radość z walk przezeń podejmowanych i toczonych, a wreszcie stanowczość w podtrzymywaniu raz przyjętych postanowień.

Naogół pismo Skirmunta stwierdza dążność do precyzyjnego i jasnego wyrażania się do osłagania pewnej doskonałości zewnętrznej swego autora.

Reorganizacja komisji dyscyplinarnych przy województwach.

Uchwalona przez Sejm ustawa o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko funkcjonariuszom państwowym, zacznie obowiązywać dopiero z dniem 1-go lipca br.

W związku z mającą wejść w życie ustawą minister spraw wewnętrznych wydał do wojewodów okólnik, w którym poleca poczynić niezwłocznie zarządzenia celem zreorganizowania

komisji dyscyplinarnych, istniejących na mocy „Tymczasowej instrukcji“.

W szczególności zaś — okólnik poleca sporządzić spisy kandydatów na członków komisji dyscyplinarnych I-szej instancji przy województwach. Spisy kandydatów mają być w jak najkrótszym czasie przesłane do ministerstwa spr. wewnętrznych w celu zatwierdzenia.

Powrót emigrantów z Ameryki

Najwięcej wraca Polaków.

Z Nowego Jorku donoszą do jednego z pism zagranicznych, że w ostatnich latach wzrosła kolosalnie liczba emigrantów wracających do Europy.

I tak — według informacji Biura emigracyjnego w Waszyngtonie — w czasie od 1. lipca 1921 roku do końca lutego 1922 — powróciło do swojej ojczyzny 152.649 emigrantów.

W tej liczbie najwięcej Polaków, bo około 25

tysięcy wróciło do Polski, zaś 5000 wyemigrowało do Ameryki.

Jak twierdzi korespondent amerykański, tak wielką liczbę wracających do ojczyzny Polaków, tłumaczy się znaczną poprawą stosunków w tym państwie.

Z innych narodów słowiańskich około 5000 Bułgarów i Serbów powróciło do swoich siedzib, zaś 1320 wyemigrowało do Ameryki.

Zjazd przedstawicieli Zakładów gazowych i wodociągowych.

PIERWSZY DZIEŃ OBRAD.

Lwów, 30. maja.

(a) W dniu wczorajszym rozpoczęły się obrady **Walnego Zebrania zrzeszenia gazowników polskich i Związku gospodarczego gazowni i wodociągów państwa Polskiego**, połączone ze Zjazdem przedstawicieli przemysłu gazowniczego, przetwórczo-węglowego oraz przetwórczo-smołowego.

Otwarcie zebrania odbyło się w sali ratuszowej o godz. 11 przed południem przy udziale około 100 uczestników oraz reprezentantów wojskowości, instytucji naukowych, prezydium miasta, członków Rady miejskiej oraz członków miejskiej komisji gazowej i elektrycznej.

Przewodnictwo objął prezes Zrzeszenia gazowników inż. C. Świerczewski, otwierając obrady. Pierwszy przemówił imieniem prezydium miasta wiceprez. dr. Stahl witając Zjazd i życząc powodzenia w pracy.

Imieniem komitetu organizacyjnego miejscowego powitał gości inż. Żardecki, zaznaczając równocześnie, że Zjazd obecny ma niezwykle doniosłe znaczenie dla gazownictwa polskiego, które od dnia dzisiejszego tworzyć będzie wspólnie z wodociągami jedną całość. W końcu podziękował zarządowi miasta za poparcie w urządzeniu Zjazdu.

Imieniem wojskowości przemówił zast. szefa sztabu gen. pułk. Małysz podkreślając iż wojskowość z zainteresowaniem śledzi rozwój przemysłu gazowniczego, który znajduje szerokie zastosowanie do celów obrony Państwa. Mowca podkreśla słowa „obrony państwa“, gdyż Polska tradycyjnie nie żywiła nigdy celów zaborczych.

Imieniem Senatu politechniki witał Zjazd rektor Małakiewicz.

Następnie przemówił przewodniczący inż.

Świerczewski, dziękując przedstawicielom instytucji państwowych i komunalnych za przybycie, następnie poświęcił słowa wspomnienia zmarłemu członkowi Zrzeszenia, wreszcie złożył hołd poległym Obrońcom Lwowa. Zebrani uczcili pamięć zmarłych przez powstanie.

Z kolei nastąpił odczyt dyrektora gazowni inż. Żardeckiego o gazowni lwowskiej w r. 1921.

W sprawozdaniu technicznym o tej instytucji podkreślił fakt, że Zakład gazowy lwowski po ciężkich przejściach wojennych zbliża się do coraz normalniejszego funkcjonowania. We wspomnianym okresie wyprodukowano 11 milionów m. gazu, czem zaznaczył się znaczny przyrost w produkcji. Znaczna ilość gazomierzy uległa zepsuciu i wykazuje nieraz 40 proc. mniej zapotrzebowania. Na produkcję gazu zużyto ogółem 30 milionów kg. węgla. Z chwilą wprowadzenia wolnego handlu, stosunki w dostawie węgla nieco się polepszyły. Znacznej poprawie uległ też stan oświetlenia publicznego.

Bezpośrednio po ukończeniu walk polsko-ukraińskich zdołano na 4.000 lamp uruchomić w pierwszej chwili około 600 latarni, gdyż reszta została zniszczona.

Trudność w racjonalnej gospodarce gazowni tkwi obecnie w tem, że ceny węgla ustawicznie się zmieniają. Apelowal do rządu, aby podjęto akcję przeciw dalszej podwyżce cen węgla.

Obrót buchalteryjny Zakładu wynosił w tym czasie 6 miliardów 700 milionów mk. Znamienne jest, że podczas gdy robocizna i cena materiałów ogromnie podrożała płace urzędników w stosunku do obrotu są niższe aniżeli przed wojną.

Dalsze odczyty przeważnie o treści fachowej odbyły się po południu w sali posiedzeń Izby handlowej i przemysłowej.

Dalszy ciąg obrad dziś o godz. 9 rano. Po po-

łudniu odbędzie się walne zebranie Zrzeszenia gazowników polskich.

DRUGI DZIEŃ OBRAD.

Przedpołudnie dnia wczorajszego poświęcili uczestnicy Zjazdu wysłuchaniu szeregu interesujących wykładów.

I tak wicedyrektor gazowni lwowskiej inż. Piwoński wygłosił odczyt „O niektórych zanieczyszczeniach gazu“, dyr. A. Dziurzyński z Poznania mówił „O centralnych generatorach“, dyr. Seifert zaś podał sposób inkasa za gaz w gazowni krakowskiej, poczem nastąpiły 2 wykłady z działu wodociągowego

WALNE ZGROMADZENIE ZRZESZENIA GAZOWNIKÓW

odbyło się o godzinie 4 po poł. w sali Izby handlowej i przemysłowej pod przewodnictwem dyr. inż. Świerczewskiego.

Przed porządkiem dziennym odbył się wykład inż. Kłobukowskiego, o prowadzeniu pieców w związku z wytrzymałością materiałów ogniotrwałych.

Po otwarciu walnego zgromadzenia i przyjęciu sprawozdania z czynności Zarządu, dokonano wyboru nowego Zarządu, w skład którego weszli pp.: Aleksandrowicz, Barcz, Benedektowicz, Bethge, Brzostowski, Dażrański, Dziurzyński, Gembarzewski, Hirsberg, Janiszewski, Jaszczurowski, Kotowicz, Kwiatkowski, Nowicki, Piwoński, Rostowski, Seifert, Świerczewski, Szaynok, Wendrowski, Wowkonowicz, Porzewski i Żardecki.

Następnie załatwiono sprawę przystąpienia inżynierów wodociągowych do zrzeszenia oraz wysłuchano obszernego referatu inż. Szaynoka o gazowniach w Polsce i zagranicą.

W końcu uchwalilo zgromadzenie kilka rezolucji, które podajemy w streszczeniu.

W sprawie badań węgla gazowniczego zebranie domaga się utworzenia stacji badawczych, które winny być samodzielne, by mogły uwzględniać specjalne wymogi gazownictwa. Stacja winna funkcjonować przy chemicznym instytucie badawczym tymczasowo przy jednej z większych gazowni.

W sprawie gazowni warszawskiej zebranie wyraża przekonanie, że tylko umiastowienie gazowni warszawskiej da jej możliwość odegrania tej roli w rozwoju gazownictwa polskiego i w dostarczaniu środków dla obrony państwa. Obawy magistratu m. Warszawy, że dla prowadzenia gazowni siły fachowe polskie mogą być niewystarczające, są nie uzasadnione.

Na tem zgromadzenie zakończono. Dziś dalsze obrady Zjazdu

NADESŁANE.

TRAGEDYA ARTYSTKI
z DORĄ KAISER w gł. roli
wyswietlają „Marysieńka“ i „Kopernik“
dzisiaj 31. b. m. PO RAZ OSTATNI.

LEKARZ-DENTYSTA 3734
Dr. Hugo DATTNER
Lwów, pl. Maryacki I. 5 (dawniej Hotel Francuski).

„PALATYN I OWADOL“
po cenach fabrycznych wysyła L. Doroszow, Łódź, Pa-
saż Szulca 36, 5854

Dr. med. EDMUND BETTER
ord. po powrocie z zagranicy w polczn. etwie i chorob.
kobięcych. Lwów, ul. Zamknięta I. 9 (boczna dolnej
Gródeckiej). 4135

Uroczystość dekoracji grobów amerykańskich lotników.

Wczoraj odbyła się o godz. 10.30 rano na cmentarzu Obrońców Lwowa rzewna i piękna uroczystość dekoracji grobu 3 lotników amerykańskich z niezapomnianej pamięci 7 eskadry im. Tadeusza Kościuszki, którzy śmierć ponieśli stając wraz z polskim narodem do walki o utrwalenie niepodległości naszego państwa.

Imiona tych trzech dzielnych oficerów bohaterów wypisane na zawsze w naszej pamięci, to Arthur Kelly, Edmund Graves i Max Callum.

O godz. 10.30 zebrał się na cmentarzu Obrońców Lwowa reprezentanci władz cywilnych i wojskowych, działwa szkolna z wiązkami rozmaitego kwiecica, oraz reprezentanci misji amerykańskiej w Polsce. Po obu stronach pięknie udekorowanego grobu stanęła szeregiem wyciągniętym kompania lotnicza, a nieco wyżej muzyka 19 pp.

Za pojawieniem się pastora Kesselringa muzyka odegrała hymn amerykański, poczem pastor Kesselring przemówił najprzód po polsku, następnie po angielsku, podnosząc nie tylko szlachetne przejawy duszy amerykańskiej, które się zaznaczyły w czasie wielkiej burzy światowej, pomocą humanitarną i pomocą na polu walki tym, którzy walczyli o dobrą sprawę.

Następnie przemówił imieniem Lwowa wiceprezydent Stahl również najpierw po polsku, a następnie po angielsku, zaznaczając, że pamięć oficerów amerykańskich, którzy na polskiej ziemi śmierć bohaterską ponieśli, pozostanie na wieki niezatarta, a te szczątki, które spoczęły na cmentarzu lwowskim, są nam najdroższą relikwią.

Prof. Leon Piniński w przemowie, wygłoszonej po angielsku podniósł, że wdzięczność Polaków odnosi się nie tylko do tych poległych, ale do tych wszystkich bojowników amerykańskich 7-ej eskadry im. Tadeusza Kościuszki, których pomoc niemal przyczyniła się do zniesienia hord Budienego.

W odpowiedzi przedstawiciel misji amer. P. A. P. D. p. Gwyn zaznaczył, że naród amerykański jest przeświadczony, iż Polska należy o cenia działalność amerykańską w Polsce i dlatego misja amerykańska opuszczając nasz kraj z pełnym zaufaniem powierzy groby swoich bohaterów wdzięcznej pamięci narodu polskiego.

Po tych przemówieniach działwa szkolna zaśpiała kwieciami mogiłę poległych bohaterów amerykańskich.

Adwokat i akademik oskarżeni przez „Rozwój”.

(Korespondencya „Gazety Porannej”).

Gródek Jagieli., 30. maja.

Wczoraj odbyła się przed tut. sądem pow. rozprawa przeciwko tut. adw. drowi Pomeranzowi, oraz abs. praw. i młodemu literatowi Zausmerowi oskarżonym o „złośliwe uszkodzenie cudzej własności” przez zdarcie podburzających przeciw ludności żydowskiej odezów „Rozwoju” nalepionych na murach domu dra P. — Obwinieni do winy nie poczuwają się, jakkolwiek nie zaprzeczali faktom. Podają, że starosta gródecki zakazał

rozlepiania wszelkich odezów „Rozwoju” przeto sądzą, że spełniali czyn obywatelski, zdejmując te „piśmidła”.

Po przesłuchaniu świadków „rozwojowych” i wywodach obrońców sąd wydał wyrok uwalniający obu obwinionych. Rozprawę prowadził sędzia Latoszyński, bronili 3 adwokaci: dr. Agid, Kronberg i dr. Zausmer (ojciec obwinionego), oskarżał funkc. prok. Maceluch, który zgłosił odwołanie.

Z DNIA.

ZWYCIĘSTWO POLSKI W SZTOKHOLMIE.

Zwyciężyliśmy w Sztokholmie
Choć nas Węgrzy zbili wprzód.
Dwa do jeden, dwa do jeden
Przyniósł nam wiadomość drut.

Radość więc w sportowym świecie
Duma serca w górę rwie
Wacek ściska Hemerlinga,
Choć dotychczas żarli się.

Górą Pogoń, górą Pogoń
Bramkę strzelił Garbień chwa.
Sport Polakom nie nowina
Już od dawnych, dawnych lat

„Grała football święta Kinga,
Piast bramkarzem pierwszym był”
Pisał Stasio Wasylewski,
Gdy sportowcem jeszcze był.

Skirmunt także gracz nielada
Geneński wygrał match
Górą ten kto umie kopać,
Sport to jest cudowna rzecz.

Nemo.

KRONIKA.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

We środę 31 maja o godz. 7.30 „W małym domku”, komedia w 3 aktach T. Rittnera (gościnnie występ Ordon-Sosnowskiej).

We czwartek 1 czerwca o godz. 7.30 „W ma-

łym domku”, komedia w 3 akt T. Rittnera (gościnnie występ Ordon-Sosnowskiej).

W piątek 2 czerwca o godz. 7.30 „Bal maskowy”, opera w 3 aktach Verdi'ego.

TEATR MAŁY.

We środę 31 maja o godz. 7.30 „Ahasver”, komedia w 3 aktach G. Zapolskiej.

We czwartek 1 czerwca Teatr zamknięty z powodu generalnej próby z „Dyablicy” Schönherra.

TEATR NOWOŚCI.

W środę, 31. maja o godz. 7.30 „Dama w gronostajach”, operetka w 3 aktach Gilberta (gościnnie występ Kaweckiej).

We czwartek 1 czerwca o godz. 7.30 „Dama w gronostajach”, operetka w 3 aktach Gilberta (występ gościnnie W. Kaweckiej).

W piątek 2 czerwca o godz. 7.30 „Dudek”, farsa w 3 aktach Feydeau'ego.

Teatr „BAGATELA” od 24. maja br. 1) Cześć koncertowa pp. Noskowska, Borczyńska, Neusser, Dawidowicz, Mirowicz, Kamiński. 2) Występy Lili Ossowskiej. 3) Występy Idy Erwestówny. 4) Rewia aktualno-satyryczna ze śpiewami i tańcami Rojskiego „Cziczirin we Lwowie”.

A więc dziś! O godz. 12 w nocy (wzgl. 24) przesunięte zostaną wszystkie zegary publiczne o godzinę wstecz. Należy o tem pamiętać także w domu.

Milionówka, którą wylosowano w ostatnim ciągnięciu na nr. 0.470.094 i zakupioną została w Opatowie.

† Dr. Mieczysław Grabowski, profesor akad. weterynaryi na katedrze anatomii patologicznej, zmarł wczoraj. Śmierć znakomitego profesora wywołała szczery żal w szeregach słuchaczy i profesorów.

Posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się dziś we środę 31 maja br. o godz. 6. wieczór w sali posiedzeń Rady miejsk. w Ratuszu.

(a) Kary administracyjne. Na wczorajszym posiedzeniu magistratu zatwierdzono następujący rejestr karny: Właściciela restauracji przy ul. Kopernika za podawanie alkoholu w dni zakazane skazano na 15.000 mp. grzywny. Za przekroczenie przepisów sanitarno-policyjnych ukarano 127 doradców domów i właścicieli realności grzywnami do 400 marek. Handlarce jarzynom za wykupywanie artykułów żywności od włościan ukarano grzywną 1000 mk. Trzech mieszkańców Lwowa za puszczanie psów bez kagańca ukarano grzywnami 300 i 420 mk.

(a) Ruch budowlany we Lwowie. Magistrat wydał wczoraj nowe konsensusy na nowe budowle, a mianowicie: jeden na budowę domu piętrowego przy ul. Zborowskich, drugi na budowę domu 2-piętrowego przy ul. Leona Sapiehy. Jak widać, ruch budowlany we Lwowie zaczyna się budzić z letargu.

Wystawa łowiecka. Jak nas z kół myśliwskich informują, zostanie staraniem małop. Tow. łowieckiego w dniu 23 czerwca br. w salach Związku polskich artystów i plastyków przy ul. Wronowskich 4 otwartą kilkudniowa wystawa łowiecka. Wystawa ta budzi już dzisiaj żywe zainteresowanie nie tylko w sferach myśliwych, ale i u miłośników przyrody i u szerszej publiczności, gdyż jak nas zapewniają, obfitować będzie w wspaniałe okazy naszej fauny. Największą bodaj atrakcją będzie okaz zębca z Białowieży, ostatniego z ostatnich, odebranego po ubiciu kłusownika. Jak wiadomo wspaniały ten zwierz, będący dawniej pod ochroną królów polskich, w czasie porozbiorowym zaś pod ochroną carów, mający jedyną ostoję w świecie, Puszcze Białowieżską, został zupełnie wytępiony podczas wojny światowej. Ostatni przedstawiciel tego gatunku padł zaś w roku zeszłym z ręki okolicznego kłusownika.

Wyludzanie depozytów sądowych. Wczoraj miała się rozpocząć w tut. sądzie karnym rozprawa przeciwko adw. dr. Zadereckiemu i drowi L. Rabnerowi, oskarżonym o podstępne wyludzanie depozytów sądowych. Z powodu niejawienia się głównego świadka oraz czwartego osk. rozprawę odroczone.

Nowy dworzec kolejowy w Krakowie. Dyrekcja kolei w Krakowie wybudowała dodatkowy prowizoryczny dworzec dla pociągów odjeżdżających z Krakowa w stronę Warszawy i Bogumina. Dworzec ten mieści się w obrębie dworca głównego i nosić będzie nazwę „Dworzec Zachodni”. Odjazd pociągów z tego dworca rozpocznie się z dniem 1. czerwca br.

(s) Dyrekcyjna Rada kolejowa. Wczoraj przed południem obradowały w dalszym ciągu komisje budowlane i drogowe, ruchowe i handlowe nad przekazanymi im wnioskami, a uchwały swe zakomunikowały plenarnemu posiedzeniu, które się odbyło wczoraj po południu. Dyrekcyjna Rada kolejowa uchwaliła wszystkie wnioski powyższych komisji. Na tem zamknięto obrady dwudniowe Rady kolej. Spodziewać się należy, że nowo powstała instytucja Rad kolejowych spełni należycie swe zadanie i ziszczy nadzieje, jakie w niej pokłada rząd i społeczeństwo całe.

Ankieta drzewna, odbyta onegdaj w Izbie handlowej, z której podaliśmy sprawozdanie, zwołana została staraniem Syndykatu interesentów drzewnych we Lwowie.

(§) Strajk robotników szewskich wybuchł wczoraj w mieście naszym wskutek odrzucenia żądań znacznego podwyższenia płac. Przedwczoraj zaś wybuchł z tych samych powodów strajk robotników stolarskich, wczoraj — jak podaliśmy — strajk introligatorów.

(.) Ucieczka z domu. Mieszkający na stancyi u insp. rej. Kuźmży 14-letni Andrzej Kraśnica, uczeń I. kl. szkoły wydziałowej, z powodu złej noty w szkole zbiegł w niewiadomym kierunku.

(.) I tacy bywają mężowie. Józef Nakonieczny z Odrzykonia pow. Sanok, zawiadomił onegdaj swą żonę Maryę, że otrzymał posadę w tartaku w Radziechowie. Kazał jej sprzedać konia, krowę i świnie, co ta uczyniła, poczem spakowawszy rzeczy wybrali się do Lwowa. Tutaj je-

Obrabowanie magazynu wojskowego.

Lwów, 31. maja.

(ws) Urzędowi śledczemu we Lwowie doniósł dr. Alojzy Smoła, kapitan WP., sędzia wojskowy z Łodzi, że w pierwszych dniach maja obrabowano w nocy magazyn 6 Dyonu Taborów w Łodzi, skąd zabrano wielką ilość sztab żelaznych. Prowadzone na miejscu dochodzenia przez policję państwową i władze wojskowe spowodowały aresztowanie kilku osób wojskowych z personelu magazynu i wykazały, że żelazo odtransportowano z Łodzi do Lwowa.

Kapitan dr. Smoła prowadząc przy pomocy lwowskiej policji dochodzenia we Lwowie wy-

krył u Jana Charysza, ślusarza zam. przy ul. Inwalidów 15 większą ilość sztab żelaznych pochodzących z magazynu łódzkiego. Przesłuchany Jan Charysz na policji, zeznał że żelazo to kupił od elegancko ubranego pana, który przed kilkoma dniami zajął przed jego warsztat ślusarski autem, i przywiezione sztaby sprzedał mu w cenie po 1000 marek za sztukę.

Żelazo znalezione u Jana Charysza zdeponowano w taborowych magazynach wojskowych we Lwowie, policja zaś prowadzi w tej sprawie śledztwo i poszukuje owego tajemniczego „eleganckiego” pana.

dną noc przenocowali, następnie włóczyli się po szynkach, wkońcu Nakonieczny zostawił żonę wraz z dwojgiem dzieci w jednej restauracji a sam się ulotnił. Gdy po kilku godzinach czekania Nakonieczna nie mogła się swego męża doczekać, udała się na dworzec, gdzie w garderobie zostawiła rzeczy, ale tych już nie zastała, albowiem mąż z rzeczami i pieniędzmi ulotnił się.

(,) **Cudze nie grzeje.** Anastazy Pryjma znalazła na ul. Krakowskiej portfel wypchany pieniędzmi. Jar Buniak i Grzegorz Słoboda z Hryhorowa podpatrzyli ją i zawiadomili policję, która przy rewizji znalazła przy niej 122.000 mk. Pryjma nie przyznaje się do znalezienia tych pieniędzy, twierdząc, że większą ilość pieniędzy wzięła ze sobą z domu. Zamknięto ją w aresztach, a pieniądze zakwestyonowano.

(,) **Usiłowane samobójstwo.** Józefa O., córka woźnego, zam. przy ul. Krasickich 1, w zamiarze samobójczym napiła się wczoraj o godz. 4 rano łągu. Pogotowie ratunkowe po przeplukaniu żołądka odwiozło ją do szpitala.

(,) **Włamanie i kradzież.** W tramwaju K. D. skradziono wczoraj Dawidowi Kleinowi portfel zawierający 50.000 mk. i dokumenty. — Do mieszkania Maksa Schiffmana przy ul. Lindego 6 włamał się wczoraj nieznany sprawca i skradł garderobę wartości 600.000 mk.

Szalona drożyzna w Wiedniu. Wiedeń, to nie gdyż tanie miasto. Feaków, ugina się pod coraz to rosnącą falą zawrotnej drożyzny. Kilo najpodlejszego mięsa kosztuje 4000 koron, młode kartofle 700 koron, podczas gdy szparagi kosztują tylko

500, bo są mało pokupne, dla braku tłuszczów. Główka sałaty 300, kilogram masła 10.000, wędliny dochodzą także do 6000 koron za kilo. Złożona z 4 głów familia potrzebuje do bardzo skromnego życia 5000 koron dziennie. Tłumy ludności wędrują poza miasto i zbierają tam różne rośliny, mogące uchodzić za szpinak. Wiadomość o kilkuset nadejść mających w wagonach ziemniaków z Polski wywołała w stolicy formalny zachwyty

(p.) **61 milionów za obywatelstwo wiedeńskie.** Na ostatnim posiedzeniu wiedeńskiej Rady miejskiej uchwalono przychylić się do prośby pewnego Holendra z zawodu handlarza starożytności, o przyznanie mu obywatelstwa m. Wiednia. Holender ów, bynajmniej nie „latający” lecz od długich już lat osiadły na miejscu i posiadający stare prawo obywatelskie w dawnej monarchii austro-węgierskiej, za przyjemność przynależności do nowego państwa związkowego ma zapłacić ni mniej ni więcej tylko 61.200.000 koron austr.

Jeżeli się jednak weźmie pod uwagę, że takse tę oblicza się jako 20 procent od dochodu rocznego, to rozumiemy, że to obywatelstwo nie wypadnie za drogi holenderskiemu Wiedeńczykowi, który widocznie zarabia rocznie 306 milionów koron. Z tego już można wyżyć nawet we Wiedniu.

Echa włamania do kasy „Hiasu“. Onegdaj aresztowano w Krakowie Michała Skringera, znanego włamywacza-kasowca, który wspólnie z Maryanem Schäfferem z końcem marca br. rozbił kasę w Towarzystwie amerykańskim „Hias”, przy ul. Kopernika, z której zrabował około pół

miliona marek i 200 dolarów. Skringera aresztował post. Nowak przy ul. Floryańskiej 1. 13, gdzie usiłował rozbić sklep Konrada Sciborskiego. Skringer po włamaniu w „Hiasie” zbiegł ze Lwowa, a widząc, że wszyscy jego współnicy z Schäfferem na czele dostali się za kratki, wyjechał do Krakowa i tu na własną rękę począł działać. Ofiarą Skringera padło kilka kas w Krakowie. Tak to ostatni, lecz szkoda, że nie z ostatniej szajki włamywaczy-kasowców ubezwładniony został na przeciąg kilku lat.

Abrahamczycy! Uczestnicy bitwy pod Zadzwożem dnia 17 sierpnia 1920 oraz b. oficerowie z tej grupy — ogólne zebranie odbędzie się dnia 2 czerwca (piątek) o godz. 6 wieczorem w lokalu Sokoła-Macierzy. Wejście od ul. Sokoła II. p.

Raut Ref. Ośw. Kult. Oddz. III. Sztb. D. O. K. Nr. VI. we Lwowie i Polskiego Białego Krzyża pod protektoratem Gen. Wł. Jędrzejowiczowej, urządzony staraniem Tow. Przyjaciół pożytecznej zabawy odbędzie się w sobotę dnia 3. czerwca br. w salach Koła lit. art. i Kasyna miejskiego. Czysty dochód przeznaczony na rzecz kursów dokształcających uczniów-żołnierzy. Zaproszenia wydaje się codziennie od 11—1. w poł. w Białym Krzyżu (Ossolińskich 1. 11 III. p.), a od 6—7 po południu w Kasynie miejskim.

Koncert uczniów Lw. Instytutu Muzycznego prof. M. Bauera, H. Moysowiczowej, A. Niżankowskiego, W. Webera na dochód Koła Mechaników Słuchaczy Politechniki lwowskiej, pod protektoratem JWP. prof. inżyniera T. Fiedlera odbędzie się w piątek 2. czerwca o godz. 8.15 wieczór w sali Towarzystwa Muzycznego.

„Tajemnice zjawisk spirytystycznych w świetle badań naukowych“ (42 rycin). Pod tym tytułem wyszła obszerna praca inż. Libańskiego i jest do nabycia we wszystkich księgarniach.

Staraniem Koła Asnyka TSL. odbędzie się na rzecz Tow. Polskiego Żołobnego Krzyża w sobotę 3 czerwca br. o g. 6 wiecz. w sali Ratuszowej odczyt p. radcy J. B. Chołodeckiego pt.: „Cmentarzyska i groby naszych bohaterów“.

Posiedzenie Naukowe Towarzystwa Hygienicznego odbędzie się we środę, 31 maja o godz. 6.15 wiecz. w sali posiedzeń Magistratu (Ratusz I p.). Na porządku dziennym: Dr. Mikołajski „Stan obecny walki z alkoholizmem“.

Koncert pp. Heleny Puchalskiej (sopran) i Ma-

J. JOSEPH-RENAUD.

KULAWE WIDMO.

Tłumaczyła z francuskiego

ZOFIA LEWAKOWSKA.

Mieszkałem wówczas w dzielnicy Montmartre, w jednym z najwyższych położonych jej zakątków przy ulicy „des Saules”. Moje studia bakteriologiczne wymagały dość obszernego lokalu, środki finansowe zaś domagały się niezbyt wygórowanego czynszu. Mieszkałem w małym domku, trochę starym, lecz wygodnym. O! jakież to był szczęśliwy okres mego życia! Co za wytężona, a spokojna praca!

Nie dbałem o klientelę, nie poszukiwałem pacjentów. Mały spadek, pozostawiony przez moich rodziców, zapewnił mi swobodę i wolność pracy naukowej. Miałem jednakże, mimo wszystko, kilku pacjentów.

Pewnego popołudnia — a było to w niedzielę — siedziałem sobie spokojnie po obiedzie i czytałem gazetę, paląc papierosa. Nagle rozległ się dźwięk dzwonka i posługaczka moja wprowadziła do pokoju człowieka, na którego twarzy rysowały się niepokój i przerażenie. Był to służący pewnego „tyfuśnika”, którego leczyłem przed kilku miesiącami, a który umarł niespodzianie skutkiem wewnętrznego krwotoku w chwili, kiedy uważałem go za ocalonego. Od tej pory miałem dwa razy do czynienia z owym pocziwym, a inteligentnym z natury służącym, a mianowicie „wypożyczałem” go sobie do usługiwania przy obiedzie, który wydałem dla kilku moich bliskich przyjaciół.

— Dzień dobry, Feliksie; cóż tam słysząc nowego?

— Chciałbym... rozmówić się z panem doktorem... odparł przybyły z miną dziwnie zakłopotaną.

Dałem mej posługaczce znak, aby wyszła, a gdy zostaliśmy sami, rzekłem:

— Słucham was, Feliksie.

— Oto dlatego, że pan doktor nie jest taki, jak wszyscy inni panowie lekarze, przychodzę dziś tutaj... Bo to pań doktor zajmuje się rozmaitymi naukami i zawsze szuka czegoś nowego... zawsze chce coś odkryć... Panie konsyliarzu, powiem bez ogródek: dzieją się u nas jakieś rzeczy niezwykle.

— Czy zawsze służycie u pani Maillard?

— O! naturalnie, tak jak za życia nieboszczyka pana... Pan! Maillard mogłaby się właściwie obejść bezemnie, ponieważ jednak ogrodnik nie spya w domu, trzeba, żeby był jakiś mężczyzna. Pan doktor wie, w takiej jak nasza dzielnicy, człowiek nie bardzo czuje się bezpieczny!... O poza tem, pani jest chora... To nie innego, tylko serce. Pani leczy się u nowego lekarza, mówi bowiem, że pan doktor zanadto przypomina jej śmierć nieboszczyka męża...

Zmarły Maillard, dawny fabrykant, mający lewą nogę amputowaną, zamieszkiwał zbytkowną willę, zbudowaną dość fantastycznie dla pewnego malarza, na samym szczycie wzgórza Montmartre, na dużej przestrzeni, zamienionej w park i otoczonej wysokim murem. Malarz — fantasta czy to znudzony już pobytym w tej zacisznej siedzibie, czy też z powodu braku pieniędzy sprzedał to wszystko za półdarmo panu Maillard.

— Rzeczy niezwykle, mówicie Feliksie? zagadnąłem. Cóż się tam zatem dzieje?

Uśmiechałem się wprawdzie, byłem jednak

przygotowany na zupełnie poważną opowieść. Chłopak ten, — zauważyłem to jeszcze w czasie choroby jego pana — był zupełnie inteligentny i wcale jak na swój zawód odczytany i wykształcony.

— Oto, panie doktorze, opowiem zaraz co się stało wczorajszego wieczoru... Była to sobota. Dawno zjedliśmy kolację i siedzieliśmy sobie w cieplej kuchni: woźnica Jakób, kucharka Ludwika no i ja. Nie rozmawialiśmy wcale, a raczej mówiliśmy o byle czem, jak to się najczęściej zdarza, gdy sobie ludzie chcą powiedzieć jakiegoś bardzo ważnego rzeczy... Coś dziwnego wisiało w powietrzu... O! tak, mieliśmy sobie tyle rzeczy do powiedzenia... każdy z nas myślał, że tylko jemu samemu są one wiadome!... Ale jakoś bailiśmy się tego gadania!... I oto, panie konsyliarzu, w jaki sposób przyszło do wyjaśnienia: woźnica Jakób, który właściwie o tej późnej porze powinien już był odejść, chwycił flaszkę wódki i nalał sobie pełną szklanekę. Kucharka nasza... która bardzo się nim interesuje, panie doktorze, zapytała od razu:

— Co też to się z tobą dzieje Jakóbie, znowu zabierasz się do picia?

— Bo to... dodaje mi to trochę pewności siebie i odwagi... do wyjścia stąd, odpowiedział Jakób.

— Takiś to strachajło!... Taki wieki chłop jak ty, panie Jakóbie, odparła śmiejąc się Ludwika. On zaś na to:

— Och! nie włóczęgów nocnych ja się boję...

Przy tych słowach, wszyscy spojrzeliśmy na siebie ze drżeniem i zaległa taka cisza, że ogłuszał nas tykot ściennego zegara

(C. d. n.)

ryi Kowalskiej (alt) pod protektoratem J. Mg. Rektora dr. M. T. Hubera odbędzie się dnia 6 czerwca br. o godz. 8 wiecz., w sali Towarzystwa Muzycznego. Dochód przeznaczony na budowę II-go Domu Techników lwowskich. Bliższe szczegóły podadzą afisze.

Kawecka w „Damie w gronostajach“. Dziś w Teatrze Nowości wystąpi poraz pierwszy Kawecka w tej ładnej operetce, w której ma duże pole do popisu tak pod względem gry jak i przepychu zewnętrznego. Niedawno świąciła Kawecka w tej roli wielkie tryumfy na scenie stołecznej. Reżyser Kuligowski bardzo starannie przygotowuje wznowienie tej operetki, która zapewnione ma powodzenie.

Władysława Ordon-Sosnowska, która znakomitą grą swoją podbiła sobie kulturalną publiczność Lwowa, wystąpi w najlepszej swej roli „W małym domku“ Rittnera jeszcze tylko dwa razy, tj. dziś we środę i jutro we czwartek. Świetna ta artystka stwarza nieporównaną kreację doktorowej z taką prawdą, siłą i plastyką, że widz przejęty jest nią do głębi. Zwłaszcza akt drugi wywiera zawsze ogromne wrażenie, a oklaskom i wywoływaniom znakomitego naszego gościa niema końca. W piątek wystąpi Ordon-Sosnowska w „Dyablicy“ Schönherra w Teatrze Małym.

TAK SYMPATYCZNIE ZAPISANY w pamięci Lwowian handel towarów kolonialnych, delikatesów i win Alberta Szkwrona we Lwowie przy ul. Kopernika l. 3, założony w roku 1887, niebawem piękny swój lokal restauracyjny, połączony z ubikacjami handlu, po gruntownym odnowieniu i nowoczesnym urządzeniu odda do użytku publiczności. Pokoje do śniadań i restaurację prowadzić będą znani już na gruncie lwowskim wybitni fachowcy pp. Koziol i Bajer. Bufet bogato zaopatrzony w najprzedniejsze delikatesy pod każdym względem odpowie najwyższemu wymaganiu.

Niniejszem podaje się do wiadomości, iż firma **J. Scheif, Jagiełłońska 12** otrzymała świeży transport obuwia męskiego, damskiego i dzieciennego, sandałów, oraz obuwia płóciennego i sprzedaje po bardzo przystępnych cenach. 4150

Wystawy obrazów.

Wystawa trzech w Tow. Sztuk Pięknych. —
Wystawa wiosenna w Pałacu Sztuki.

„Wystawa trzech“ w salach T. S. P. zapoznana nas z dziełami trzech niezwykle interesujących artystów Matusiaka, Radnickiego i Lillego. Sztuka ta stawia sobie pewne zadania i to może jest jej słabą stroną. Pewien intelektualizm, którego się artyści owi nie zapierają, pozbawia ją może tej świeżości, jaką by mieć mogła, gdyby była czynem koniecznym, samorodnym. Artyści ci pragną czegoś, pragną widzieć przedmioty tak, nie inaczej, pragną im nadać te kształty i takie walory, które według ich zapatrywań im się należą. Nie natura ich, tylko raczej oni chcą naturę przypomnieć. Jest to stara metoda. Musimy to jednak zaznaczyć, aby raz jeszcze przypomnąć profanom, że utwór sztuki tem jest wyższy, im więcej się odrywa od rzeczywistości, im mniej jest podobny do jakiegoś istniejącego przedmiotu. Owe „uderzające“ podobieństwo i ta zachwalana przez profanów „zdolność przemówienia“ albo mówiąc ogólniej realność — nigdy cechą wielkiej twórczości nie była, zatem trzeba pamiętać, że ci pozornie tak różni od zwykłych malarzy artyści, są dalszym ciągiem rozwoju, albo przynajmniej należą do tej samej wielkiej rodziny twórców. Ich sztuka także jest synteza, także jest „myślą pierwszą Boga“ o danym przedmiocie, a nie fotografia przedmiotu, jak sztuka banalna — różni ich tylko odległość jaka dzieli ich ducha od rzeczywistości.

I przedmiot przedstawiony — tancerka czy gruszka może być i musi być przedstawiony przesadnie, ale przesada taka mieści się jeszcze w naszych pojęciach.

Uroczystość nadania doktoratów honorowych na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie.

Lwów, 31 maja.

(p.) W uczczeniu największych i najwznioślejszych duchów, które w czasie wojny światowej zajaśniały na firmamencie ludzkości, by jej drogi prostować i dopomagać do zwycięstwa sprawiedliwości — a zarazem z uczucia głębokiej wdzięczności za przyjaźń, jaką te szlachetne osobistości obdarowały Polskę, Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie postanowił nadać najwyższą godność, jaką rozporządza, to jest doktoraty honorowe następującym wielkim mężom:

J. Em. Ks. Kardynałowi Desideremu Józefowi Mercier'owi, arcybiskupowi, prymasowi Belgii, Prezydentowi Ministrów Rzeczypospolitej Francuskiej Raimundowi Poincaré'emu, Marszałkowi Rzeczypospolitej Francuskiej Ferdynandowi Foch'owi, Ministrowi handlu w rządzie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej Herbertowi Hoover'owi, Profesorowi Uniwersytetu Harvarda Massachusset w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej Robertowi Howardowi Lord'owi.

Po otrzymaniu na ten akt zgody ze strony owych wielkich mężów, Uniwersytet lwowski wczoraj o godz. 12 w południe dopełnił tej uroczystości. W auli Uniwersytetu zgromadzili się reprezentanci wszystkich władz cywilnych i wojskowych, świata nauki, Stowarzyszeń społecznych, młodzież akademicka oraz liczne zastępy publiczności.

W pierwszych rzędach zajęli miejsca wojewoda Grabowski, prezydent Neumann, gen. Jędrzejewski, gen. Linde, bryg. Maczyński, ks. infułat Zajchowski, ks. gen. Bogucki, prez. Czerwiński, prez. Barwicz, prez. Bieniawski, rekt. Pol. Huber i w. in.

Przy dźwięku fanfar z uroczystym ceremoniałem weszli na salę rektor wraz z dziekanami, prorektorami oraz senatem uniwersyteckim, zajmując swe miejsca.

Naprzeciw dziekanów i promotorów zajęli miejsca zastępcy osobistości, które miały być oznaczone, a to: konsul belgijski p. Spytels, radca legacji poselstwa francuskiego w Warszawie baron de Barante i szef misji amerykańskiej p. Gwynn.

Nasi artyści odstęp ten uczynili większym — gruszki ich i butelki, domy i twarze są podległe ich twórczej woli, jak u innych, ale ta wola zerwała umyślnie z dyscypliną i rutyną. Znudził im się ten mały odstęp, obrzydło takie malowanie zwykle — wystawy sztuki roją się od rzeczy przeciętnych, nudnych, pospolitych — zatem malujmy jak nam się podoba, malujmy gruszki, które są przesadnie podługne, bo nam się ich podługowatość wydaje typową, malujmy ciche domy, o jednym oknie, bo tak sobie ich ciszę wystawiamy, malujmy je w ciemnych kolorach, bo te sprawiają wrażenie milczenia, jak czerwony sprawia wrażenie krzyku.

Przecie to wszystko jest logiczne — aż nadto logiczne — przecie to wszystko wchodzi w zakres prawdziwej sztuki, jest zgodne z tradycją, przecie nieraz już sposób przedstawiania nas przerażał, aż powoli przyzwyczailiśmy się do niego.

W dwóch kierunkach idzie tu przesada zbyt daleko na raz: w komponowaniu rzeczy niesamowitych i komponowaniu niesamowitem — a potem w kształtach i kolorycie równie niezwykłym i niepopularnym. Dlatego wysłki tych artystów wydają nam się czemś rażącym, dlatego oczerniamy ich nieraz, zarzucając szukanie oryginalności, nieszczerść, brak umiejętności. — Wszystko to może być, ale nie musi być.

U naszych trzech artystów przeraża chęć, tworzenia rzeczy dziwnych, a środki ich nie są może na wysokości ich marzeń, ale są oni poszukiwaczami nowych dróg, zatem z ducha artystami i twórcami. Upraszczenie zaś kształtów, dawanie z nich tego tylko, co jest konieczne, brak frazeologii i przyprawek, niechęć do wypuszczenia — jest dowodem sumienności i mężkości tworzenia.

Z katedry przemówił rektor Kasprowicz, wyjaśniając pobudki kierujące Senatem Uniwersyteckim, które spowodowały wielki akt obecnej uroczystości.

W pierwszej linii podniósł rektor Kasprowicz niezwykle bohaterstwo kardynała Mercier, który w chwili pohańbienia prawa i sprawiedliwości przez najezdźców swojej ojczyzny, nie uchylił się przed męczeństwem i hartem swego ducha podtrzymał bohaterstwo swych żołtów. Kardynał Mercier okazał się też najgorętszym przyjaciele polskiego narodu.

Jest on znanym teologiem i autorem wielu dzieł znakomych, lecz na nadanie mu dyplomu honorowego z Wydziału teologicznego zasłużył w pierwszym rzędzie jako dobry pasterz.

Następnie promotor ks. dr. Weiss wręczył dyplom na ręce p. Spytelsa, który w gorących słowach dał obraz wspólności losów Belgii i Polski w latach ostatnich, gdy obie strątowane przez wroga odżyły i wywalczyły sobie zwycięstwo dzięki niezłomnej mocy swego ducha.

Z kolei rektor Kasprowicz uzasadnił nadanie honorowego doktoratu prawa marszałkowi Fochowi i prezydentowi Poincaré'emu, jako tym, których mądrość strategiczna i polityczna dała zwycięstwo prawu nad bezprawiem, przyczem znowu zaakcentował w silnych słowach przyjaźń francusko-polską.

Równie gorąco po odebraniu dyplomów odezwał się reprezentant Francji baron de Barante.

Nakoniec rektor Kasprowicz nakreślił tak do broczynną działalność Herberta Hoovera w akcji ratowniczej dziecka polskiego. Zasłużył zaiste ten wielki mąż, jakkolwiek nie lekarz z zawodu, na doktorat z Wydziału medycznego — bo dzięki jemu tysiące dzieci polskich wyrosło na zdrowych obywateli, gdyż on dał im najlepszy lek: — chleb i inleko.

Również profesor amerykański Robert Howard Lord zasługuje na najwyższą wdzięczność Polski, gdyż na długo przed wojną przez swoje dzieła o historii i kulturze Polski od w. XVI. bronił przed światem praw naszych moralnych, a w czasie wojny światowej jako doradca Wilsona

Wystawa na Placu Powystawowym wprowadza nas w towarzystwo znanych i poważanych. Podziwiamy tak bez zastrzeżeń prace Sichulskiego, tego wielkiego, pełnego rozmachu i świeżości artysty i poety. Przepyszne tryptyki, bądź stylizowane mozaikowo, bądź owiane czarem wiosennego nastroju, dają pojęcie o szerokiej skali tego talentu. Dla Sichulskiego niema trudności. Nimfy leśne w objęciach faunów świetnością ciała i realizmem pozy, przenoszą nas w całkiem inne sfery, niż pełne mistycznego skupienia witraże i obrazy świętych. Wielki kolorysta, wielki znawca pozy czy ma za temat bitwy, czy natwne sceny życia pasterskiego, wnosi zawsze urok wielkiej sztuki. Czwórka tem malowana na tle jesiennego nieba, jest jednym z takich dowodów przedziwnej umiejętności Sichulskiego. Pejzaże wiosenne są znowu dowodem doskonałego odczucia natury i nastroju.

Obrazy rozwieszane w innych salach pozwalają nam oceniać talenty panów Harasimowicza, który wystawił liczne pejzaże, p. Terleckiego bardzo interesującego malarza, pp. Tyszkowskiego, Gottlieha, Olpińskiego, pań Albinowskiej, Smolkówny, Lang i wielu innych znanych nam zaszczytnie artystów: Rybkowskiego, Reyznera Kidonia itd.

Towarzystwu Sztuk Pięknych udało się zebrać trochę utworów dawnych malarzy: Ponkiewicz, Wyspiańskiego, Weissa, których prace umieszczono razem, aby tworzyły rodzaj retrospektywnej wystawy. Nawet sztuka stosowana znalazła się na wystawie i pięknie jest reprezentowana.

Godne uwagi są rysunki p. Schulza, przypominające pomysłami Goyę i Rapsa.

Dr. Wacław Moraczewski

DYREKCJA POLSKIEGO BIURA PODROŻY „ORBIS“

Lwów, ulica Jagiellońska 20 (Mezanin) zawiadamia, że

Zarząd Zdrojowiska „Piszczy” w Czechosłowacji

światowej sławy gorące kąpiele mułowe i siarczane, leczące **PODAGRĘ, GOŚCIEC, REUMATYZM** i inne podobne cierpienia udziela dla **gości z Polski bardzo znacznych zniżek**. — **INFORMACJI** co do cen, udogodnień itd., jak również informacji co do zastosowania mułu leczniczego „PIQA” w leczeniu domowym udziela w „ORBISIE” codziennie od godz. 9—13 przedp. p. **KOZAK**. 4145

również przyczynił się do rewindykacji naszych praw materialnych, dlatego Rada uniwersytecka uczciła go doktoratem z Wydziału filozoficznego.

P. Gwynn po odebraniu dyplomów odpowiedział krótko a gorąco.

Publiczność po wszystkich przemówieniach okazywała swój entuzjazm gorącymi oklaskami. Muzyka i chór akademicki dopełniały solennego charakteru uroczystości, która pozostawiła na wszystkich uczestnikach niezatarte wrażenie.

Głosowanie nad monopolem tytoniowym.

Warszawa, 30 maja.

(PAT.) Wczoraj przystąpił Sejm do głosowania nad monopolem tytoniowym. W głosowaniu wzięło udział 386 posłów.

P. P. Rajski i Wójcik, zwolennicy monopoli, spóźnili się z oddaniem kartek, wskutek czego głosów ich nie liczone.

Po obliczeniu głosów marszałek zawiadamia, że za monopolem oświadczyło się 183 posłów, przeciwko monopolowi 183 posłów, wobec czego art. 1 nie uzyskał większości, a temsamem upadł.

Sprawozdawca p. Kędzior oświadcza, że p. Sosiński wniósł dodatek do art. 1, opiewający, że wprowadzenie monopoli tytoniowego w województwie śląskim może nastąpić tylko za zgodą sejmiku śląskiego. Mowca oświadcza w porozumieniu z rządem, że póki Polska nie objęła Górnego Śląska, ewentualna ustawa o monopoli nie obowiązuje Górnego Śląska, z chwilą zaś objęcia Górnego Śląska, obowiązywać będzie punkt 4. artykułu 5. konstytucji województwa śląskiego, postanawiający, że podatki i opłaty obowiązujące na terytorium Rzeczypospolitej, obowiązują rów-

nież na terytorium śląskim. Marszałek oznajmia, że p. Sosiński wobec tego wniosek swój cofnął. Następne artykuły do 6. włącznie, wśród panującej w Izbie wrzawy zostały przyjęte.

Marszałek: Ponieważ podniosły się tu wątpliwości co do wyniku głosowania nad art. 1, muszę się powołać na art. 37 regulaminu, który powiada, że marszałek rozstrzyga o wszystkich spornych sprawach nie określonych wyraźnie w regulaminie a dotyczących się sposobu obrad. Wprawdzie art. 1 upadł, mimo to jednak musimy głosować nad dalszymi artykułami. W Sejmie naszym wypadku takiego jeszcze nie było, ale często się zdarza, że w drugim czytaniu ustawy znachodzą się artykuły sprzeczne ze sobą, co dopiero w trzecim czytaniu zostaje usunięciem.

Wśród ciągłej wrzawy wywołał następnie marszałek art. 2 do 6 włącznie, a podniewał nikt nie żądał głosu, ogłaszał je za przyjętą.

Przystąpiono potem do art. 7. W imiennym głosowaniu przyjęto art. 7 184 przeciw 178. Dalsze głosowanie odroczył marszałek do jutra do godz. 3 popołudniu.

Petruszewicz wchodzi w układy z bolszewikami.

Lwów, 31. maja.

(AW) Z miarodajnego źródła dowiadujemy się, że wiedeński samowładny rząd Petruszewicza wchodzi coraz częściej w układy z sowietami. I tak w czasie pobytu delegacji Petruszewiczowskiej w Genui członek tej delegacji p. Bondriwskij odbył dłuższą konferencję z delegacją sowiecką w Genui. Rów-

nież komisarz Rakowski w czasie przejazdu przez Wiedeń konferował z p. Nazarukiem, sekretarzem rządu Petruszewicza. Pierwszym rezultatem tych narad jest wyjazd Nazaruka do Berlina dla omówienia w tamt. poselstwie sowieckim sprawy oczekiwanego przez sfery Petruszewiczowskie przyłączenia Galicji Wsch. do republiki sowieckiej.

Rząd sowiecki rozdaje Niemcom koncesje.

Moskwa, 30. maja.

(AW) Rząd sowiecki na szeroką skalę rozdaje Niemcom koncesje rolne głównie na południu Rosji i wybrzeżach Morza Czarnego. Jest to planowa akcja, mająca na celu podniesienie stosunków między Niemcami a Rosją na gruncie ekonomicznym, politycz-

nym i militarnym. Do jednego tylko rejonu przybędzie 12.000 kolonistów niemieckich. Większość ich zna język rosyjski. Koloniści ci w razie wojny utworzą kadry czerwonej armii. Przewidują osiedlenie w Rosji w ciągu dwu lat około 100.000 najlepszej kadry niemieckiej.

Wiedeń ma otrzymać pożyczkę od grupy Morgana.

Londyn, 30. maja.

(PAT). Grupa finansowa, zostająca pod przewodnictwem Piermonta Morgana, a do której przyłączyło się także kilka banków angielskich, wysłało wkrótce do Wiednia swoich przedstawicieli dla zbadania, czy sytuacja finansowa Austrii daje podstawę do przyznania Austrii pożyczki. Pożycz-

ka ta byłaby przyznana niezależnie od pożyczki międzynarodowej Ligi Narodów. Jeżeli pożyczka Morgana dojdzie do skutku, pożyczka międzynarodowa prawdopodobnie nie będzie podejmowana. Sądzą, że także i banki skandynawskie będą uczestniczyć w tej pożyczce.

ZAMKNIĘCIE KONGRESU EUCHARYSTYCZNEGO.

Rzym, 30. maja.

(PAT) Dziś w południe w kościele św. Piotra odbyło się w sposób uroczysty zamknięcie międzynarodowego kongresu eucharystycznego. O godzinie 11 przed południem przybył do kościoła papież, witany fanarami i okrzykami tłumów. Opuściwszy sedia gestatoria papież zaintonował Te Deum, poczem udzielił zebrany błogosławieństwa. Stąd zaniesiono papieża w sedia gestatoria do wejścia do Bazyliki, gdzie Ojciec Święty ponownie udzielił błogosławieństwa, poczem powrócił do swoich apartamentów. W uroczystości uczestniczyło 30 kardynałów i 400 biskupów oraz ciało dyplomatyczne, akredytowane przy Watykanie.

9 DUCHOWNYCH SKAZANO W MOSKWIE NA ŚMIERĆ.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 31. maja.

(m) Według otrzymanych tu z Moskwy wiadomości w procesie przeciw duchownym, oskarżonym o opór władzy w związku z konfiskatą klejnotów, zapadł wyrok, skazujący 9 duchownych na karę śmierci.

5. czerwca

będziemy zmuszeni wstrzymać dalszą dostawę, względnie wysyłkę gazet tym

P. T. Prenumeratorom

k którzy do tego dnia nie wpłacają prenumeraty za czerwiec wraz z ewentualną zaległością.

Ceny prenumeraty podane są w nagłówku.

Zwracamy uwagę na to, że wpłata kwot wpłaconych na czeki P. K. O. i przekazy następuje zazwyczaj dopiero po upływie całego tygodnia, wobec czego wskazanem jest — dla uniknięcia przerwy w dostawie gazety — jak najrychlejsze wpłacenie prenumeraty.

Wydawnictwo „Gazety Porannej”.

Obostrzony dostęp do wagonu restauracyjnego.

Lwów, 30. maja.

(s) Jak się dowiadujemy, dozwolony jest dostęp podróżnym do wagonu restauracyjnego:

1) dopiero w 20 minut po wyjeździe pociągu ze stacji początkowej;

2) podróżni z biletami 1, 2 i 3-ciej klasy mogą zajmować miejsca w wagonie restauracyjnym tylko na czas trwania tej seryi, na którą opiewa przedtem im wydany znaczek przez obsługę wagonu; podróżni bez znaczka mogą zajmować miejsce dopiero po tych, którzy się w znaczki zaopatrzyli;

3) w czasie przed pierwszą i po ostatniej seryi obiadów i kolacji mogą podróżni z biletami 1-szej i 2-giej klasy zajmować miejsca w wagonie restauracyjnym, o ile względy na obsługę i innych podróżnych na to pozwalają;

4) każdy podróżny z biletem 3-ciej klasy napotkany w wagonie restauracyjnym w warunkach niezgodnych z punktem 2. będzie uważany za nieprawnie jadącego w wagonie 2-giej klasy i podlega w myśl postanowień taryfy osobowej opłacie karnej. Przepis ten nie obowiązuje, jeżeli w składzie danego pociągu są wagony, które uniemożliwiają bezpośrednio przejście do wagonu restauracyjnego.

Czas odnowić przedpłatę!

APOLLO. Kto zabił? Tragedya hrabiny
LENDRY VANECK
Nadzwyczaj zajmujący dramat w sześciu aktach. 4165

„CHŁOPI“ Reymonta z Mieczysławem FFRÄNKLEM w gł. roli wkrótce na srebrnym ekranie.

Kino LEW. Dziś w środę dnia 31-go maja b. r. **PREMIERA!**

Śmiertelna próba

atrakcyjny dramat w 5 akt. część V. i ostatnia. Wspaniałe zdjęcia, niezwykła gra. 4153

Letnie suknie z markizety z fularu z woalu poleca **Maryja Opolska** Lwów, Hetmańska 9 I. 4152

Dyskusya nad projektem ustawy o ochronie lokatorów.

Warszawa, 30. maja.

(PAT). Komisya prawnicza rozpatrywała w dalszym ciągu projekt ustawy o ochronie lokatorów. Załatwiono sprawę odwołania od uchwały miejscowych komisji komornych, komisji warszawskich i miast wojewódzkich, do głównej komisji komornej przy ministerstwie spraw wewnętrznych. W skład tej ostatniej komisji wchodzić będą przede wszystkim minister lub jego zastępca i po jednym przedstawicielu ministerstw sprawiedliwości, oraz zdrowia publicznego, przedstawiciel Centralnego Związku lokatorów i przedstawiciel Związku właścicieli nieruchomości. Na posiedzeniach komisji konieczną jest obecność wszystkich jej członków, jednakże w razie uchy-

lania się od udziału w obradach komisji, względnie niestawienia przedstawicieli Związków, komisya obradować będzie w składzie przedstawicieli rządu. Poza tem ustalono, że na wypadek niestawienia przez komisye miejscowe mnożników do dnia 1. czerwca br., ewentualnie 1. grudnia br., mnożniki te ustalone zostaną przez właściwe komisye odwoławcze. Od dnia ogłoszenia ustawy, aż do 1. lipca 1927 nie wolno będzie przeobrażać mieszkań prywatnych na lokale handlowe, biura, kinematografy itp., pod karą grzywny i aresztu, oraz przywrócenia mieszkania do stanu poprzedniego. Ustawa obowiązująca będzie na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem województw śląskiego i wileńskiego.

50 miliardów wpłynęło z daniny.

Warszawa, 30. maja.

(PAT). Ministerstwo skarbu donosi, że ogólna suma wpływów z daniny do dnia 20. maja br. wy-

nosi 50.676.709.000 m., co w stosunku do preliminowanej kwoty 80 miliardów mk. stanowi 63 proc.

Zjazd zdemobilizowanych oficerów.

Lwów, 31. maja.

Stowarzyszenie Oficerów zwolnionych ze służby czynnej i Komisya Organizacyjna Związku Oficerów rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej wyłoniły w dniu 11 bm. Komitet Organizacyjny zjazdu delegatów oficerów zwolnionych ze służby czynnej, w którego skład weszli pp.: gen. Józef Latour, mecen. Jerzy Eborowicz, mec. Jerzy Wroncki, dr. Bronisław Pawłowicz, dr. St. Kałuściński, Eugeniusz Bieliński, Mieczysław Syska, Gustaw Piwnicki i Denhoff-Gołogowski.

Komitet Organizacyjny ustalił termin zjazdu na dzień 25. czerwca br., aby osiągnąć możliwie dokładny obraz poglądów masy oficerów zdemobilizowanych, zatwierdził następujący sposób przedstawicielstwa oraz przedwstępnej działalności: 1) na dwudziestu wyborców wypada jeden delegat; 2) delegaci z miejscowości, posiadających organizacje zdemobilizowanych oficerów, przedstawiają zjazdowi pełnomocnictwa za pieczęcią reprezentowanej organizacji i podpisem jej przewodniczącego i sekretarza; 3) delegaci z miejscowości, gdzie dotychczas nie istnieją organizacje zdemobilizowanych, przedstawiają listę wyborców z własnoręcznymi podpisami tych ostatnich; 4) istniejące organizacje zdemobilizowanych oficerów są proszone o przesłanie do Komitetu Organizacyjnego swych statutów do dnia 31 bm.; 5) o wyborze delegatów, ich nazwiskach i liczbie, przewodniczący zebrania wyborczego winien zawiadomić Komitet Organizacyjny, najpóźniej w dniu 15. czerwca br.

Adres Komitetu: Warszawa, ul. Marszałkowska Nr. 48, m. 9.

Koncert symfoniczny pod dyrykcją O. kara Nedbała.

Lwów, 30. maja.

Recenzycy z tej interesującej audycji można by zacząć od aforyzmów na temat publiczności lwowskiej, która jest, o ile chodzi o imprezy muzyczne, wprost nieobliczalna. Idą tłumy na audycje, których wartość jest postawiona w znak zapytania, koncerty pierwszorzędnej wartości, zwłaszcza orkiestralne, są częstokroć albo mało, albo niedostatecznie frekwentowane. Przyczyna? Nie znam jej i nie jestem w stanie jej ustalić. Pora? Dobrze, ale dlaczego inne koncerty o tej właśnie porze odbywające się, cieszą się frekwencją? Ceny? Ależ na inne koncerty bywają one jeszcze wyższe! Program? Toć chyba bardziej interesującego nie można wymyśleć: jedna symfonia i to nieosłuchana, dwie uwertury, które dadzą się słuchać x razy i nie mogą znudzić. Wykonawcy? Jeśli się ich słucha chętnie grających rozmaite prętarzałe i oklepiane opery i operetki, dlaczegoż nie ma się ich posłuchać, gdy grają rzeczy seryo i to pod taką jak Nedbał dyrykcją? Zatem przyczyna? Myślę nad nią i jak na razie, nie umię jej wyszukać. Jeśli ją kiedy znajdę — podam ją bezwzględnie. Jeśli ją kiedy znajdę — podam ją bezwzględnie. Żałuję tylko tych, którzy mogą — nie poszli posłuchać audycji ze wszech miar ciekawej. Jak Nedbał dyrygował, nie będę się rozpisywał — pisał o tem relacyonując przedstawienie „Sprzedanej narzeczonej“ kolega mój po piórze. Pod jego opinię kładę swój podpis. Dyszały wykonane utwory przedziwnymi nastrojami i taką głębią, jaką wydobyć może tylko bardzo wielki artysta-dyrygent. Nowe światy otwierało wykonanie: „Stepu“ Noskowskiego i przesubtelne wykonanie Dworzaka: „Symfonii z nowego świata“, na równi z wykonaniem uwertury do Tannhausera. Duży zespół, liczący ponad 60 grających, zdołał wydobyć tę sumę wartości, jaką w sobie kryją

wymienione utwory, dać tyle wrażeń słuchaczowi, że o Nedbału i jego sposobie dyrygowania nieprędko zapomni.

Prof. Lesław Jaworski.

MINIATURY.

Katastrofalna reforma.

— Panie, czy to już nieodwołalnie trzeba jutro wskazówkę na zegarze o całą godzinę cofnąć?

— Nieodwołalnie, proszę pani.

— Aż to katastrofa z takim idyotycznym rozporządzeniem! Ja od miesiąca wiszę między ziemią a niebem, każdy dzień kosztuje mnie pęk siwych włosów, każda godzina wydaje mi się wiecznością... O co chodzi? Taż we czwartek o 10 rano ślub mojej Broni z tym Safandulskim, co go pan u nas widział. Dobry chłopak, ale taka juha niezdecydowana, taki chwiejny, że żyjemy w ustawicznej obawie, aby się w ostatniej chwili nie cofnął. Kto do drzwi zapuka, mnie się zaraz serce łomocze, czy to nie z odmową od niego. Dawniej rachowało się dni, teraz rachuje się godziny do tego ślubu. Bronia w kalendarzu kilkadziesiąt liczb napisała i co godziny jedną kreśli, że to niby godzina mniej i znowu godzina mniej. Czekam tego czwartku i tej dziesiątej jak kania deszczu, a tu niespodziewanie termin jeszcze o godzinę się przedłuża! Zwaryuję do reszty — mówię panu. Bronia nawet w nocy wstaje i w tym kalendarzu kreśli, a cieszy się, że niebezpieczeństwo znów o godzinę się zmniejszyło. Proszę pana, nim ja dla niej tę bieliznę ślubną naszykowałam... Prześcieradła z rolosów, słyszy pan, z rolosów! Trzydzieści godzin gotowałam je w sodzie, aby nabrały miękkości. Obrusy z samych kawałków zeszyte. Wmówiłam w dumnia, że to teraz taka moda. Muszę jeszcze na gwałt wykombinować za dwa nocne kaftaniki. Jedna poduszka ma szarpie w środku zamiast pierza. Panie, co ja sobie głowy nasmażyłam, mnie też czasem puchł jak ta bania, a teraz psiakrew, cofaj wskazówkę! To pewnie mglisty wymysł. Bodaj im się ta wieża na łeb zawałiła, bodaj ich... bodaj ich... że już nawet nie powiem!

Br.

Wydawca i autor przed sądem karnym III S.

Lwów, 31. maja.

W nr. 6395 „Gazety Porannej“ pomieszczono pod powyższym tytułem sprawozdanie z rozprawy, jaka się toczyła przeciw p. dr. Majchrowiczowi, radcy szkolnemu o obrażę czci Polsk. Tow. Pedag. i jego pracowników.

W tej sprawie prosi nas wiceprezes P. T. P. p. Szczurkiewicz o zamieszczenie wyjaśnienia, w którym stwierdza, że nieście jest twierdzenie, jakoby Polsk. Tow. Pedagogiczne bez zezwolenia autora i bez jego wiedzy, wbrew umowie, nabiło bezprawnie kilka tysięcy egz. „Historii Pedagogicznej“, jak również, że p. Majchrowicz oddał w r. 1919 Polsk. Tow. Pedagogicznemu w nakład tę książkę w ograniczonej umową ilości 6000 egz. Umową bowiem z dnia 15. sierpnia 1919 upoważnił p. M. Polak. Tow. Pedag. do wydania jego „Historii Pedagogii“ w ilości 6000 egz. umową zaś dodatkową z dnia 5. lutego 1920 w dalszej ilości 3000 egz. razem przeto w łącznej ilości 9000 egz. z prawem nadbitki na egzemplarze gratisowe, recenzyjne i reklamowe tak, że I tomu wyprodukowano 9803, II zaś 9747 egz. Gdy mimo, iż nakład nie był wyczerpany, pojawiło się nowe wydanie, dokonane przez Bibliotekę Polską, zwróciło się P. T. P. do p. M. z żądaniem wstrzymania sprzedaży nowego wydania, aż do wyczerpania poprzedniego i omówienia sprawy niedotrzymania przez p. M. warunków umowy, w którym zastrzeżone miało P. T. P. prawo pierwszeństwa do następnych wydań. W następstwie tego p. M. napisał do p. Pińego repr. Bibl. Polskiej list w wysokim stopniu ubliżający Polsk. Tow. Pedag., który stał się przedmiotem rozprawy, po bezowocnych ze strony P. T. P. usiłowaniach ugodowego załatwienia tej sprawy.

Cesarz, który umarł w nędzy.

Nie miał pieniędzy, by wynająć suche mieszkanie. — Ostatnie tygodnie cesarza Karola

Dr. Delay w liście wysłanym z Funchalu do przyjaciela swego, opisuje warunki życia ekscesarza Karola na Maderze. Według jego mniemania, cesarz zachorował i umarł wskutek ciężkich warunków materialnych. Cesarz posiadał tylko 100 tysięcy eskudów = 100.000 francuskich franków w chwili, gdy Anglicy umieścili go w willi Wiktorji, w Funchalu. Willa ta była bardzo mała, lecz ładna i dobrze położona, gdyż znajdowała się w suchej okolicy. Cesarz Karol był niezmiernie skromny, niewymagający. To też szczupłe pomieszczenie, jak również proste pożywienie w zupełności by mu wystarczyły. Ale najsmutniejsze, — że cesarz miał za wszystko angielskimi funtami płać, a jego 100.000 eskudów mogło mu zaledwie na kilka tygodni starczyć.

Bogaty bankier Rocha Machało, znając opła-

kany stan finansów cesarza, ofiarował mu bezpłatne mieszkanie w swojej willi, znawcu niewielkiej, ładnie się prezentującej, lecz niesłychanie wilgotnej. W lipcu możeby się tej wilgoci tak bardzo nie odczuwało, lecz to było w lutym!

Cesarz oddał natychmiast mieszkanie w willi Wiktorji i przeniósł się do ofiarowanej mu willi. Pogoda nie dopisywała. Przez cały czas gęsta mgła otaczała willę. Cesarz zachorował. Lekarze dokładali wszelkich starań, poświęcał się wprost. Ostatnich kilka nocy spędził siedząc w willi bez wiedzy cesarza i cesarzowej, lecz niestety już pomóc nie mogli. Grypa rozwinęła się, płuca były zajęte i nastąpiła katastrofa. Jeden z lekarzy obecnych utrzymywał, że nie pozwoliłby nikomu z bliskości o tej porze roku zamieszkać w tejże willi.

Po zdobycz 13 milionów.

Warszawski delegat ministeryalny w Sosnowcu. — Bieniek tu i Bieniek tam. — Mierzili siły na zamiary. — I złodziejem być nie łatwo.

Warszawa, 28. maja.

(p.) Między Warszawą a Sosnowcem rozegrała się obecnie swego rodzaju Koepeniada, w której dwaj bracia Bieniowie pokusili się o wstąpienie w szeregi rycerzy przemysłu, dzięki jednak przezorności odnośnych urzędników oraz własnej nieudolności nie osiągnęli tego wątpliwego, a jednak tylko dla spryciarzy dostępnego, zaszczytu.

Oto przed kilku dniami w filii warszawskiej firmy „Cimex“ w Sosnowcu zgłosił się niejaki porucznik Bieniek i legitymując się dokumentami z ministerstwa spraw wojsk., **zażądał wypłacenia raty 13 milionów**, które rzekomo firma wypłacała co 2 tygodnie Ministerstwu.

Żądanie to zdziwiło urzędników filii, gdyż to przeciwnie ministerstwo wypłacało co 2 tygodnie „Cimexowi“ ową sumę.

To też odniesiono się natychmiast z telefonicznym zapytaniem do centrali w Warszawie, lecz stąd otrzymano odpowiedź potwierdzającą, że por. Bieniekowi należy **istotnie wypłacić owe 13 milionów**.

Mimo to dyrektor filii był ostrożnym i oświadczył p. delegatowi, że może mu dopiero wypłacić za 3 dni żadaną kwotę.

Natychmiast też odniósł się pisemnie w

tej sprawie do Warszawy.

Tu okazało się, że nikt z dyrektorów w centrali owego polecenia nie wydawał — na zapytanie zaś w min. spraw wojsk. odpowiedziano również przecząco.

Po nazwisku jednak rzekomego delegata udało się dojść do sedna sprawy. Oto w centrali „Cimex“ w Warszawie był zatrudniony jako goniec również człowiek, nazwiskiem Bieniek. Ten, przyparty do muru, przyznał się, że ma brata, zdemobilizowanego porucznika i że ten, będąc raz u niego w biurze, posłyszał, jak dyrektor mówił o ratach 13 milionowych w związku z firmą „Cimex“ w Sosnowcu. Na tej niedokładnej wiadomości osnuli plan oszustwa, do czego miała posłużyć ta okoliczność, że Bieniek, goniec, obsługiwał telefon w centrali „Cimexu“ w Warszawie. Przy tej sposobności okazało się też, że Bieniek młodszy miał na sumieniu **systematyczne kradzieże w kasie „Cimexu“**, skąd dobrany kluczem wybierał po parę tysięcy dziennie, z czego się uzbierało 400 tysięcy marek, które wydawał przeważnie na laktki i na kino.

Obu przedsiębiorczych braci osadzono w więzieniu.

Sytuacja w handlu i przemyśle łódzkim.

(Od naszego korespondenta).

Łódź, 30. maja.

W tygodniu ubiegłym sytuacja w przemyśle była dość pomyślna, choć aczkolwiek dobrą nazwać jej nie można. Dokonano dość wielkich transakcji, w obecnych warunkach każda transakcja napotyka ogromne przeszkody.

Główną tamę rozwoju handlu stanowi niezmierzony wprost brak gotówki. tłumaczy się to wielkim wzrostem kosztów utrzymania, oraz niezmierną drożyzną. Na rynku wewnętrznym panował ruch bardzo słaby, a to z powodu znacznej nadprodukcji. Dokonywano jedynie transakcji z kupcami prowincjonalnymi. Kupcy ci, przyjeżdżając do Łodzi, znajdują się w bardzo ciężkich warunkach, gdyż składnicy żądają więcej części w gotówce, a to dlatego, że fabrykanci również pobierają 33 do 50 procent w gotówce, zaś weksle na termin nie dłuższy, niż sześć tygodni.

Eksport ostatnio zmniejszył się znacznie; główną przyczyną tego jest wzrost kosztów robocizny, wskutek czego towary nasze zdrożały o 10 procent, tak, że obecnie zagranicą towary czechosłowackie i włoskie mogą z naszymi produktami konkurować.

Jeden z poważniejszych rynków zbytu, a mianowicie Wiedeń, stracił na znaczeniu, gdyż pod-

czas stagnacji, kwietniowej i majowej wysyłałimy wielkie ilości towarów do Wiednia, co spowodowało przeladowanie tamtejszego rynku.

Również towary magazynowane, przez kupców łódzkich w składach gdańskich, nie mają zbyt, a to z powodu nadmiernej ceny oraz gatunkowej miernoty leżących tam wyrobów.

Wszystko o czem powyżej mówiliśmy, dotyczy jedynie bawełny. Wełna nadal jeszcze pozostaje martwym obiektem, obciążającym półki składów. Głównym powodem martwoty na rynku wełnianym jest brak rynku rosyjskiego i to, że obecnie Białystok, Biała i Bielsk również wyrabiają towary wełniane w większych ilościach.

Zupełnie odrębne stanowisko zajmuje na naszym rynku przędza. Przędza ostatnio zdrożała o 30 procent, a mimo to tendencja jest w dalszym ciągu zwyżkowa.

W przemyśle po ostatniej akcji ekonomicznej robotników, praca rozwija się zupełnie normalnie.

Jedynie w gałęzi wstążkowej w dalszym ciągu trwa bezrobocie, a to z powodu nieuwzględnienia przez pracodawców żądań robotników.

W kilku mniejszych fabrykach również przerwano pracę z powodu nieporozumień wynikłych na tle stosunków wewnętrznych. St. Tor.

PODZIĘKOWANIE.

Z powodu śmierci śp. Karla Skibińskiego Prof. hon. Politechniki lwowskiej Dr. h. c. nauk technicznych itd. sp. tkaliśmy się w tej ciężkiej chwili ze wszech stron z tyloma dowodami współczucia, iż nie jesteśmy w stanie poziębować każdemu z osobna. — Za udział w ostatniej przysłudze oddanej śp. Zmarłemu i za otzyczne wyrazy współczucia wyrażamy przeto wszystkim na tej drodze najgłębsze i najszczerze podziękowanie, a w szczególności Gronu Profesorów Politechniki lwowskiej, Polskiemu Towarzystwu Politechnicznemu, Wydziałowi Związku Inżynierów, Chórowi technicznemu, oraz licznej ukochanej przez śp. Zmarłego młodzieży technicznej

4144

RUDZINA.

Ekonomista.

WIADOMOSCI GOSPODARCZE

Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

WARUNKI WNOŠENIA PODAŃ O ULGI CELNE

W myśl obecnie obowiązującego rozporządzenia o ulgach celnych maszyny i aparaty w kraju niewyrabiane mogą opłacać cło zniżone (mnożnik 50 zamiast 500) na zasadzie osobnego zezwolenia Ministerstwa Skarbu, które to zezwolenia będą wydawane na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Handlu i Przemysłu, że dana maszyna w kraju nie jest wyrabiana. „Monitor Polski“ Nr. 116 z dnia 23. maja br. ogłasza obecnie obwieszczenie, które reguluje, jakie mają być zachowane warunki formalne przy wnoszeniu podań o ulgi celne względnie wydanie zaświadczeń. Według tego rozporządzenia:

1) Zaświadczenia będą wydawane zakładom wytwórczym, związkom zakładów wytwórczych, zgłędnie syndykatom rolniczym, związkom rolniczym lub pojedynczym gospodarstwom rolnym;

2) Firmy handlowe, działające w imieniu wymienionych w pn. 1 zakładów, związków i osób, powinny przedstawić upoważnienie swoich mocodawców do uzyskania wyżej wymienionych zaświadczeń;

3) Zaświadczenia będą wydawane na podstawie piśmiennych podań o przyznanie ulgi celnej, wystosowanych do Ministerstwa Skarbu, a przesyłanych w dwóch egzemplarzach do Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Jeden egzemplarz tego podania, wraz z ewentualnem zaświadczeniem, Ministerstwo Przemysłu i Handlu przesyła do Ministerstwa Skarbu, od którego petent otrzymuje ostateczną odpowiedź;

4) Do wzmiankowanych w p. 3 podań o przyznanie ulgi celnej należy dołączyć zagraniczne rachunki na dany towar, o ile zaś przedmiotem podania są maszyny, aparaty lub ich części, — również rysunki lub fotografie tych maszyn, aparatów lub ich części;

5) Ministerstwo Przemysłu i Handlu może w poszczególnych wypadkach wymagać przedstawienia próbek towaru, poświadczenia władzy przemysłowej II Instancji lub organizacyi gospodarczych co do rodzaju przedsiębiorstwa petenta i wysokości jego zapotrzebowania na sprowadzany towar, oraz poświadczenia krajowych zakładów wytwórczych lub ich związków, że odnośnych artykułów w kraju nie wyrabiają.

Niniejsze warunki obowiązują do dnia 31 sierpnia 1922 r. włącznie.

TARG W BRATISLAWIE.

II. Wschodni Targ w Bratislawie odbędzie się w czasie od 9 do 16. lipca b. r. Ekspozyty przeznaczone na Targ mają cały szereg ulg, a mianowicie nie wymagają osobnego zezwolenia przywozu i korzystają z ulgowej taryfy tam i z powrotem

WYSTAWA PRÓBEK POLSKIEGO PRZEMYSŁU W MONTREALU (KANADA).

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Montrealu przystępuje do zorganizowania tamże wystawy próbek przemysłu polskiego, na wzór

podobnych wystaw np. w Nowym Yorku.

Departament handlowy Ministerstwa Przemysłu i Handlu w związku z akcją Konsulatu w Kanadzie pragnie zebrać dokładne informacje w jakim stopniu można liczyć na udział przemysłowców i kupców polskich w projektowanej wystawie dla zorientowania się, czy wogóle wystawa ta miałaby szanse powodzenia t. j. czy znajdzie się odpowiednia liczba eksporterów gotowych ponieść pewne koszty i obesać wystawę wzorami swoich artykułów. Ministerstwo nadmienia dla informacji, że do artykułów najlepiej nadających się dla rynku kanadyjskiego należą: wyroby i meble koszykarskie, meble gięte, kilimy, serdaka, zabawki dla dzieci, wyroby włókiennicze i inne produkty eksportowe polskie.

Firmy w okręgu Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, któreby pragnęły obesać tę wystawę swymi wzorami, zechcą zgłosić to w biurach Izby

Kursa giełdy lwowskiej.

Waluta niemiecka.

Lwów, 30. maja.

Kursy bankowe w walucie niemieckiej z uwzględnieniem...

Bank	Wart. w zł.	Wart. w m.	Wart. w gr.
Bank kraj. lwowski	290	44.37	700
Bank dyskontowy	280	—	1317
Bank handlowy	1000	200	3400
Bank hipoteczny (wł.)	200	31	803
Bank ipot. ziemski	280	28	421
Bank Małopolski	230	35	725
Bank powst. czech.	110	21	375
Bank przemysłowy	283	42	575
Bank niemieck. kred. gal.	233	56	625

Tow. akc.	Wart. w zł.	Wart. w m.	Wart. w gr.
Tow. akc. brow. lwow.	590	251	15777
Tow. akc. Chodorów	140	21	3375 - 3475 - 3400
Tow. akc. fabr. czyst.	140	42	1725 - 1775 - 1750
„Cmielów” fabr. porcel.	1000	200	4800
Tow. akc. „Galicya”	140	300	2000
Tow. akc. „Cafeta”	140	28.00	2050
Tow. akc. „Gaska”	140	15.40	5.00
„Otkos”, zakł. prz. drz.	1000	300	6625 - 6900 6750
Warsz. Skaaka budowy	—	—	—
„Parowozów” Lill. em.	500	69	1200
„Patria” fabr. papieros.	1900	300	5600
Pezet	500	200	900
„Pocisk” Zakł. amunic.	350	99	750
Polski Glob	500	100	700
Polska nafta	500	100	1900
Polskie Tow. handlowe	140	35	635
Tow. akc. Rzeszawa	140	55	3650
Zakłady elektr. „Sierasz”	200	24	1250
Gal. Zakł. giera. Siemsa	140	—	6000
„Tepege”	700	140	5000
Tow. akc. Zielonozemki	140	42	5500
„Żegluga Polska”	140	28	350

Papiery państwowe.

1 proc. Państw. Poż. Prem. 1000 1500 - 0000 0000

Kursy zastawne za sto marek (bez uwzględnienia wstaw)

Banku Małopolskiego 4 i pół proc.	104.50	106.50
Banku hip. gal. 4 i pół proc.	105.50	107.50
Bank hip. gal. 4 proc.	100	102
Bank hip. ziem. 4 i pół proc.	99	101
Polski bankier 4 i pół proc.	105	107
Polski bankier 4 proc.	101	103
Tow. kred. gal. ziem. 4 i pół proc.	107	109
Tow. kred. gal. ziem. 4 proc.	102	104
Bank kred. ziem. 4 i pół proc.	99	101

Obliży za 100 marek (bez uwzględnienia wstaw)

Komun. Banku kraj. 4 i pół proc.	105	107
Komun. Banku kraj. 4 proc.	96	98
Koleje lokal. Banku kraj. 4 proc.	92	94
Pożyczka kraj. gal. z r. 1903, 4 proc.	92	94
Pożyczka kraj. gal. z r. 1903, 4 proc.	92	94
Poż. kraj. gal. z r. 1908 4 proc. (szesn.)	93	94
Poż. kraj. z r. 1905 4 i pół proc.	94	96
Poż. kraj. z r. 1904 4 i pół proc.	93	100
Pożyczka Lwowa z r. 1896 4 proc.	92	94
Pożyczka Lwowa z r. 1908 4 proc.	92	94
Pożyczka Lwowa z r. 1911 4 proc.	92	94

Waluty

Ruble carskie po 100 r.	220	260
„ „ po 500 r.	220	260
„ „ drobne	80	100
„ „ duńskie po 1000 r.	55	45
„ „ po 250 r.	20	40
„ „ kierski (za 40i 20)	10	10
Karbowanie po 1000 r.	1	3
Grzywny po 500 i wyżej	4	8

1 frank francuski	345	365
1 frank szwajcarski	740	790
1 L. Sterling	17500	17800
1 dolar amerykański	3900	39 0
Dolary amer. drobne (1-ki i 2-ki)	3800	3880
1 dolar kanadyjski	3800	3380
Marki niemieckie (po 1900)	14	14.75
„ „ (po 1900)	13	13.75
„ „ (drobne)	12	12.75
Lei rumuńskie po 500 r.	27	29
„ „ drobne	26	28
Liry włoskie	205	220
Czeskie korony	75.00	79.00
Korony austr. niem. stemplowane	34	38
Korony węgierskie	4.25	5.25
Franki belgijskie	315	335
Korony szwedzkie	—	—
Korony duńskie	820	860

VI. Dewizy.

Na Londyn	17500	18000
• Paryż	350	370
• Zurych	740	790
• Praga	75	79
• Budapeszt	4.25	5.25
• Wiedeń	34	38
• Berlin	14.45	15
• Belgrad	55	65
• Zagrzeb	—	—
• Nowy Jork	3900	4000
• Medyolan	210	225
• Bukareszt	27.00	29.00
• Bruksela	320	340
• Kopenhaga	—	—
• Finlandya	—	—
• Holandia	1525	1625
• Szwecja	—	—
• Norwegia	—	—
Korony norweskie	—	—
Marki fińskie	—	—
Florenty holenderskie	—	—

VII. Rata bankowa.

Stopa eskontowa P. K. K. P. 7 proc.

WIADOMOŚCI GIELDOWE.

Lwów, 30. maja.

Ruch na targu akcji przemysłowych wyłącznie w Oikosach, które zyskały 100 punktów, rozpoczęły bowiem kursem 6800 i awansowały stopniowo na 6850 (wczorajszy najwyższy kurs 6750), pod koniec obniżyły się na 6825, III. emisja z 6675 awansowała stopniowo na 6750.

Skromne obroty w Chodorowskich po 3400, w Krakowie 3350. Sporadyczna transakcja w Karpalitach po 1750.

W akcyach bankowych ofiarowano akcyje Banku handlowego w Poznaniu po 3400 bez popytu.

Kursa walut zagranicznych naogół słabsze, Berlin znacznie silniejszy, w dewizie Wiedeń znaczny spadek ceny.

Berlin z początkowego kursu 14.50 awansował stopniowo na 14.70, w Krakowie 14.95 do 15, w Warszawie 14.40 do 14.60. — Marki niemieckie płacono 14.50.

Dewiza Wiedeń przy bardzo wielkich obrotach wahała się pomiędzy 36 i 36 i pół, końcowy kurs 36, w Krakowie 35.60, w Warszawie 36.25 do 37.

Praga 78.75, w Krakowie 78.40, w Warszawie 77.25 do 78. — Korony czeskie 78.80. Tryjest 222, Budapeszt 5.07 i pół, korony duńskie 840.

Nowy Jork u nas 3985, w Warszawie 3965 do 3985.

Dolary poza giełdą 3960, w Warszawie 3935 do 3977 i pół.

Tendencja naogół zniżkowa — usposobienie bardzo ożywione.

Z GIELDY NEOFICYALNEJ.

Lwów, 31. maja.

Tendencja chwiejna, ceny zmieniają się o 20 do 40 punktów. O godzinie 4-tej nastąpiła na marki niemieckie zniżka, która wynosiła 40 do 50 punktów. Obrót słaby z powodu ścigań policyi.

Dolary amer. 3965—3970; 1-ki i 2-ki 3860—3870; dolary kanad. 3870—3875; 1-ki i 2-ki 3770—3775; marki niem. 14.55—14.60; setki 14—14.40; drobne 13.80—14; leje 27.50—28; drobne 26—27; kor. czeskie 75—80; drobne 70—75; austr. tys. now. em. 700—750; austr. tys. star. em. 2250—2300; austr. setki now. em. 70—75; austr. setki star. em. 220—225; 50-kor. 45—135; 20-kor. 20—28; 10-kor. 10—

14; 1-ki i 2-ki 0.50—0.60 f.; ruble 500-ki 2.10—2.35; 100-ki 2—2.40; 25-ki 1.80—2; 10-ki 1.50—1.60; reszta drobnych 0.80—1; dumskie 1000-ki 35—45; 250-ki 20—40; karbowanie 1—2.80; hrywny 4—7.80; franki franc. 360—380; funty szterl. 17000—17500; franki szwajcarskie 750—800.

Złoto: 20-kor. 16000—16400; 20-frank. 15000—15400; 20-mark. 16800—17200; funty szterl. 14800—15200; 10-rubl. 20400—20500; dolary 3800—3820.

Srebro: korony 285—290; 5-kor. 1450—1480; floreny 750—755; ruble 1200—1250; kopiejki 5.50—5.70; dolary amer. 2900—3000; półowki i ćwiartki 2700—2750; dolary kanad. 2600—2650; drobne 2450—2500; leje 280—285

KURSA GIELDY KRAKOWSKIEJ.

Kraków, 30. maja.

(PAT) Papiery wartościowe. Transakcje: 4 proc. pożyczka premiowa 1500.

Akcyje. Transakcje: Polskie Tow. Handl. 650; Impex 250; Zieleniewski 5500; Trzebinia maszyn 1675; T. P. G. 5000; Polska Nafta 1950; Chodorów cukier 3350; Cmielów 4900.

Waluty: Dolary Stan. Zjedn. 3900—4000; dolary kanad. 3800—3900; franki franc. 372; franki szwajc. 755—775; franki belgijskie 325—340; funty szterl. 17600—18000; marki niem. 15; korony austr. 0.35 i pół; korony czechosłow. 79; lei rumuńskie 28; liry włoskie 202—212; kor. węgierskie 5.20; kor. duńskie 860; floreny holend. 1520—1580.

KURSA GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Warszawa, 30. maja

(PAT) Papiery wartościowe. Transakcje: 4 proc. pożyczka premiowa 1475; 5 proc. listy zast. m. Warszawy 236; 4 i pół proc. listy Z. B. K. (rb) 260; 4 proc. listy Z. B. K. (mk) 56 i pół.

Waluty i dewizy. Transakcje: Dolary Stanów Zjedn. 3977—3935; franki franc. 365 i pół; funty szterl. 17800; marki niem. 14.45; Czeki na: Berlin 14.45; Gdańsk 14.52 i pół; Londyn 17820; Paryż 367; Nowy Jork 3965; Szwajcaryę 770; Wiedeń 36 i pół; Pragę 77 i pięć ósmych.

Akcyje. Transakcje: Bank dysk. warsz. 3150—3175; Bank handlowy warsz. 4500—4560; Bank kred. warsz. I—V. em. 3550—3650; Bank kred. warsz. VI. em. 3400—3500; Bank zachodni 2360—2350; Tow. akc. fabryki cukru 31500; Tow. przem. drzewn. 1500; Warsz. Tow. kop. węgla 28750; Lilpop, Rau i Loew. 3475; Ostrowieckie Zakłady 7100; Rudzki i Ska 2335; Starachowice 5180; Żyrardów 67000; J. Borkowski 1540; Warsz. Tow. Trans. i Żegluga 1850; Polska Nafta 1875

KURSA GIELDY ZURYCHSKIEJ.

Zurych, 30. maja.

(PAT) Kursa początkowe: Berlin 1.93; N. Jork 523; Medyolan 27.55; Praga 10.10; Zagrzeb 1.90; Budapeszt 0.65; Warszawa 0.13 Wiedeń 0.05 i jedna ósma; Stempl. austr. 0.05 i trzy ósme.

Zurych, 30. maja.

(PAT) Kursa końcowe: Berlin 1.93; Holandia 204; N. Jork 522; Medyolan 27.50; Buenos Aires 190; Praga 10.10; Zagrzeb 1.90; Budapeszt 0.65; Warszawą 0.13; Wiedeń 0.05 i jedna czwarta; Stempl. austr. 0.05 i jedna ósma.

KRONIKA SPORTOWA.

SEKCJA ŻEŃSKA A. Z. S.

W środę, 31. maja o g. 6 wiecz. odbędzie się walne zebranie Sekcji Żeńskiej A. Z. S. Lwów, na które zaprasza się wszystkie panie — interesujące się sportem. — Zaznacza się, że statut. Towarzystwa przyjmuje „Członków - gości” z poza sfer akademickich i dlatego uprasza się wszystkie panie, którym zależy na fizycznym wychowaniu kobiet, o jak najliczniejszy udział. Miejsce zebrania: Gimn. król. Jadwigi, ul. Akademicko

26 PP. — 5 PAP. 2:0.

Rozegrane w niedzielę na przepięknym boisku 19 pp. na Cytadeli powyższe zawody przyniosły zwycięstwo 26 pp., który posiada w swym napadzie kilka dobrych sił. Gra przez cały czas piękna i otwarta, prowadzona ambitnie przez obie drużyny. Ze 5 pap. nie zrobił bramki, to zasługa bramkarza 26 pp. Szkoda tylko, że publiczność lwowska nie korzysta z widowisk, urządzanych w centrum miasta. Podczas zawodów przygrywała muzyka wojskowa.

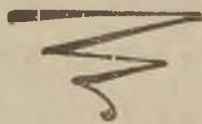
Wycieczka na Paraszkę i Żelazną. Akad. Klub Turystyczny urządza w dniach 4. i 5. czerwca (Zielone Święta) zbiorową górską wycieczkę na Paraszkę (1271 m.) i Żelazną

(1167 m.), jedne z najpiękniejszych szczytów widokowych Bieszczad. Wyjazd ze Lwowa w sobotę 3 b. m. o g. 16.15, powrót w poniedziałek o godz. 21.40. Nocleg w schronisku pod Korczanką i w Skolem. Koszta wycieczki wyniosą 1200 mk. wraz z noclegiem i przejazdem kolejowym. Na wycieczkę należy zabrać ze sobą żywność na dwa dni, koc, mocne obuwie i kubek na herbatę. Zgłoszenia w tymcz. lokalu Klubu: Leona Sapiehy 55, codziennie od godziny 6 do 7 wieczór. — Prowadzi p. Wład. Niedenthal.

Wycieczka na Żelazną i Kodrawiec. Chcąc umożliwić poznanie Bieszczad osobom, które dysponują jednym tylko wolnym dniem — urządza A. K. T. w drugi dzień Zielonych

Świąt jednodniową wycieczkę na Żelazną (1167 m.) i Kodrawiec (1240 m.). Wyjazd ze Lwowa w niedzielę o godzinie 21.15, powrót w poniedziałek o godzinie 21.40. Wycieczka jest łatwa i mało nużąca. Nocleg w Skolem. Koszta 1200 mk. Zgłoszenia i informacje jak wyżej. Prowadzi p. Zygm. Orłowicz.

11., 12. i 13. czerwca b. r. odbędzie się trzydniowa zbiorowa wycieczka A. K. T. do Jaremca, Jamny, Tatarowa i w Gorgany (Chomiak, Syniak, Mały Gorgan i Jawornik).

WYJAŚNIENIA I PORADY
w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Lwów, Sokoła 4

OGŁOSZENIA

REKLAMA DLA OGŁOSZEŃ
otwarty cały dzień do godziny 7-mej wieczorem bez przerwy. 1920

POSADY I PRACE

Inżynier komunikacji, młody, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Adm. pod „Dyplomowany”. 416

Kapitan w. r. dobrze się prezentujący, mający rozległe stosunki w sferach ziemskich i rekomendacje przyjmie tylko w poważnej firmie reprezentacyjną i współpracę tylko we Lwowie. „Gazeta Poranna” pod „Pożyteczny”. 4143

Poszukuję pierwszorzędno technika dentystycznego, silnie rutynowaną pod bardzo korzystnymi warunkami. Dentysta Dr. Katzner, Lwów, Legionów 1. 35. 4137

Na stanowisko

DYSPONENTA

poszukuje większe biuro naftowe we Lwowie samodzielnego korespondenta polsko-niemieckiego z kwalifikacją rafineryjną. Posada jest natychmiast do objęcia. — Oferty pod „Rafinerya VIII a.” do Adm. 5899

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZMIANA

Sprzedam: dywan perski (275 x 100) piękny; obrazy oryginalne: Grottger, Axentowicz, Siehulski; lornetkę pryzmatyczną Goerza, format malutki; skrzypce dobre do nauki: Supińskiego 25/1, drzwi 9, godzina 2-5. 4168

Poszukuję się do nabycia kamienicę we Lwowie w okolicy od Łyczakowskiego do Zielonej w cenie 10 do 12 milionów z wolnym mieszkaniem z 3 pokoi, kuchni z komfortem do objęcia na wrzesień b. r. Oferty u prasza możliwie od samego sprzedawcy, adwokat Presser w Kamionce str. 5905

20.000 puszek blaszanych 1/8 kg. 15.000 puszek blaszanych 1/4 kg. na wazelinę, masę francuską itp. okazynie do sprzedania. Pod „Okazyja” do Adm. 4140

Dryling Hamerles 16 X 16 Manlicher, dubeltówka Sauer cal 12 z ejskatorami, Schönauer 6.5 z lunetą sprzedam, Batorego 9, parter prawy, od g. 3-6. 4141

15 ręcznych aparatów do świec (Kerzenhandapparate), fabrykat niemiecki, nowa. do sprzedania. Pod „Świece” do Adm. 413-9

Młynskie kamienie, maszyny, turbiny, transmisje, pasy, motory ropne, lokomobile, gąry po cenach konkurencyjnych poleca „Pilot”, Lwów, Batorego 4. 3981

Fortepian krótki krzyżowy, znakomitej firmy prawie nowy, tanio sprzedam, Łyczakowska 57, Bazylewicz. 4095

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Na kilka godzin dziennie poszukuję pokoju z najwykwintniejszym urządzeniem lub klasy w jakiejś szkole. Zapłaci każdy czynsz. Zgłosz. w Adm. pod „Kurs”. 4136

Pokój kawalerski z umeblowaniem i obalugą tytułem procentu od pożyczki 2.500.000 Mk. ewentualnie z wykwintnym utrzymaniem na osobnych warunkach. Wiadomość w Administracji. 4111

ROZMIARY

Modele paryskie poleca Topolnicka, Kępcernika 1. 3552

Dzierżawa

majątku 900 morgów z budynkami od 1/III. 1923. Zgłoszenia w kancelarii adwokatów Dr. Sułkowskiego i Dr. Czobana, Lwów, Kraszewskiego 11. 4112

Trawersy

mogą być używane rozmaitych rozmiarów kupię. Oferty z podaniem rozmiarów wnosić pod „BUDOWA” 4114 do Reklamy Prasowej, Lwów, Chorążczyzna 7.

WÓZKI, KOŁYSKI
i łóżka dla dzieci, meble salonowe i ogrodowe, serso para 40 i 50 Mk., wszelkie wyroby koszykarskie w olbrzymim wyborze taniej jak wszędzie poleca FABRYKA KONIEWICZA, Lwów, Batorego 12. 5887

Brylanty

złoto, platynę, srebro i wszelką biżuterię kupuję i płacę horendaine ceny 2908
I. SELIGMAN, pl. AKADEMICKI 1. 4.
500 Mk., Obrączki ślubne za fason 500 Mk.

Zębom nadaje białość, konserwuje i działa odświeżająco i dezynfekcyjnie proszek, pasta do zębów i woda do ust „VERADONT”
Wszędzie do nabycia! 4156 Żądać wyraźnie „VERA”
Wytwórnia „VERA”
Lwów 15. 4156

Dla hurtowników i składów

dostarczam instrumenty muzyczne z pełną gwarancją po najniższych cenach i w najlepszym wykonaniu. Specjalność: wszelkiego rodzaju accordeony, harmonijki i accordeony dęte. 5904

Adolf Langhammer

Fabryka instrumentów, Schwaderbach nr. 368 przy Graslitz (Czechosłowacya). — Katalog bezpłatnie. Wzór za opłatą, próba opłaci się.

Poszukuję

większy obiekt fabryczny celem założenia fabryki chemiczno-kosmetycznej. Posiadam kompletne urządzenie o popędzie elektrycznym (maszyny niemieckie). Właściciel obiektu mógłby ewentualnie przystąpić do spółki. Rychle zgłoszenia pod „Wschód” do Administr. 4142

Do odstąpienia

trzy mieszkania po 2, 3 i 4 pokoje z przynależnościami w Borysławiu za trzy odpowiednie mieszkania we Lwowie Łaskawe zgłoszenia do Adm. „Gaz. Por.” pod „Dobry interes”. 4155

Za 8.000 Mkp. ???

Korzystajcie z okazji! Wysyłam każdemu pocztą za liczką: 1. na całe ubranie męskie 5 metrów praktycznego modnego wełnianego materiału za 8000 Mk. Gatunek Prima za 10000 i Extra za 12000 i 18000 Mk. 2. Dla Pań! Szewiot szkocki, gładki lub deseniowy na eleganckie suknie i kostiumy za 4 metry Mkp. 7800, Boston za 12000 i 15000. 3. Najpiękniejsze deseniowe batysty, musliny i zefiry na letnie suknie i bluzki za metr 675, 850, 1250, 1450. 4. Piótno białe gładkie i deseniowe na bieliznę, pościel, wsypy, ubrania i fartuchy za metr 675, 775, 850 i 950 Mk. 5. Pończochy, skarpetki, chusteczki firanki i nici są tanio do nabycia. Zamówienia adresować
SKŁAD FABRYCZNY M. BRYL, ŁÓDŹ
ul. Piotrkowska Nr. 56, w podwórzu. 5896
Przy większych obstalunkach zadatek jest pożądany

Jak naturalne

wyglądają włosy farbowane Henną w zakładzie fryzjerstwa damskiego 4151
JÓZEFA HABERMANA, ul. Mikołaja 1.

Lekarz - dentysta M. CZACKIERSKI
Stryi, Sobieskiego 9-11.
pracownia dentystyczno-techniczna. 4118

TOWARZYSTWO AKCYJNE
FABRYKI PRZETWORÓW CHEMICZNYCH
„RĘDZINY”
St. poczt. Rudniki-Rędziny
pod Częstochową 5906

poleca następujące własne wyroby:

KWAS SIARCZANY
KWAS Azotowy sarowy i bielony
ALUN KRystaliczny
SIARCZAN GLINU
SZKŁO WODNE PŁYNNIE
DWUSIARCZAN SODU
MASĘ IZOLACYJNĄ
Kwas solny, Sól Glauberska kalcyu.

CZAS
odnowić przedpłatą!

Maszyny do pisania oryginalne „Remington-Portable“

poleca ze swego skladu

Generalna Reprezentacja na Malopolske

Towarz. Akc. J. BLOCK Herman Meyer

Reprezentanci

Oddzial lwowski

Krzysztof Brun i Syn w Warszawie ul. Pańska 11 5907 Telefon 466

Etykiety, sygnatury, dyplomy,
 Akcya, Papiery wartosciowe
 Nufy, Plakaty i wszelkie ro-
 boty w zakres
LITOGRAFII wchodzące
 wykonuje pierwszorzednie:
 Zaklad artystyczno-LITOGRAFICZNY
A. Hegedüs 5683
 LWÓW, BOURLARDA 3. (boczna Batorego).

Egzema, liszaje, swedzenie skóry
 usuwa radykalnie maść

„**Lain Age**“
 wyrobu laboratoryjnego chemiczno-farmaceuty-
 cznego A. GASEKIEGO w Warszawie, Freta
 16. — Sprzedaja apteki i sklady apteczne. 3637

Specjalista chorob skornych i wenerycznych
Dr. J. NUND b. sekundarysz szpitala wied. i
 lwowskiego powrócił i ordynuj-
 od 11-1 i 3-6 Lwów, A-nyka 1 (róg Pańskiej). 3673

Pierwszorzedna
KAWIARNIA I RESTAURACYA
RENEZANS

wo Lwowie, ul. 3-go Maja 12.

w parterze

z dniem dzisiejszym wyduje

objady i kolacye

oraz pierwszorzednej jakosci przystawki

z baru poznańskiego

 Wieczorem przygrywa znakomita
 orkiestra symfoniczna pod batuta
 p. **JAKOBICZKA**. 4127

Goraca kuchnia do godz. 12:30 w nocy.

Dr. Maksymilian ROLLER
 ord. w chorobach dzieci. szcze lenie od 2-4, ul.
 Kleparowska 4. 3615

SZKŁO

Taflowe

 Okienne we wszelkich rozmiarach, gru-
 bościach i gatunkach. Produkcya roczna
 około 1 miliona m², butelki, balony, de-
 mioniki, dostarcza

Huta szkła „Kara“

Belgijskie T. A. dawniej przedsięb. Emila Haeblera w Piotrkowie

Wyłączni sprzedawcy na Malopolskę:

4143

I. Osterman
Lwów
J. Singer

Jagiellońska 11a

Legionów 39.

Stolowe

 do oświetlenia, malowane, filoszowane,
 opalowe, trawione i kryształowe, po-
 czą szy od najprymitywniejszych do
 najwykwintniejszych oraz szkło apteczne,
 butelki etc. dostarcza

Huta szkła „Hortenzya“

TOW. AKC. ZAKŁADÓW CERAMICZNYCH

DZIEWULSKI I LANGE

Warszawa, ul. Rysia 1.

wznowiło produkcję

Posadzek Terrakotowych

 Firma egzystuje od r. 1888, odznaczona najwyższymi nagrodami na wy-
 stawach światowych w Paryżu, Brukseli, Peterburgu, Rewlu, Kijowie,
 Ekaterynostawiu i wielu innych. — Największe fabryki polskie w tej
 gałęzi przemysłu. 5865

PRIMUSY,

 palniki do primusów, oraz
 części składowe do tycaze
 hur.ownie i częściowo sprze-
 daje Biuro handlowo-prze-
 m słowe M. SZYMAŃSKI,
 Kraków, Mostowa 12. Kup-
 uje odlamki miedzi, mosią-
 dzu, aluminium itp. i plac
 wysokie ceny. 5883

Groch polny

 w ładunkach wagon wych
 lupuj Spółka Akcyjna przy
 Związku Dublanczyków. —
 Złozzenia Hotel George'a,
 J. Horoch. 4121

**CZAS
 ODNOWIC
 PRZEDPŁATE!**
KRAJOWY ZWIĄZEK PRZEMYSŁOWY

 we Lwowie, ul. Chorążczyzny 6.
 sprzedaje we własnym

Bazarze krajowym

we Lwowie, ul. Akademicka 10.

Zefiry, markizety, batysty.

Szyfony, dymy, koce, pantofle.

 Serdaki barankowe ^{fabryki kusiarskiej}
 w Tyńmierow

 Meble plecione ^{salozowe i ogrodowe (wyrób}
^{syndyk. koszyk.)}

Kufry, walizy podróżne.

Kilimy (własna wytwórnia)

Makaty buczaćkie (wyłącz. zast.)

Buciki fabryki „Gafota“.

Rzeźby, majolika

Galanteria skórzana itp.

2771

L. 3306/922.

Złoczów, 22. maja 1922.

KONKURS.

 Celem obsadzenia posady weterynarza miejskiego
 w Złoczowie z placą rangi 8. urzędników państwowych
 rozpisuje się niniejszym konkurs z terminem wnosze-
 nia podań do dnia 1. lipca 1922.

 Posada ta nadana zostanie prowizorycznie, poczem
 po roku nienagannej służby stabilizacja nastąpić może.

 Od kandydatów wymaga się metryki urodzenia na
 dowód nieprzekroczenia 40 lat życia, świadectwo Oby-
 watelstwa polskiego, tudzież dyplomu szkoły wetery-
 naryi uprawniającego go do wypełnienia praktyki we-
 terynaryjnej w kraju i świadectwa 2-letniej praktyki
 w zawodzie weterynaryi.

5872

Zarząd miasta Złoczowa.

PLOMBY STALOWE

 pierwszej jakości, jako niezbędne zamknięcia do
 paczek pocztowych, worków itp.

WINIETY

 do worków, na sygna itp. poleca pierwsza w kraju
 Fabryka wzrobów metalowych i winiet z kartonu

M. KÜHLA S-wie w Sokalu.

Pr. s my o żądanie oferty.

5158